

ΜΕΓΑΣ ΟΝΕΙΡΟΚΡΙΤΗΣ

ΜΕΓΑΣ

ΟΝΕΙΡΟΚΡΙΤΗΣ

ΜΕΤΑ

ΠΥΘΙΑΣ, ΧΕΙΡΟΜΑΙΝΤΑΣ, ΑΠΟΦΡΑΔΩΝ ΗΜΕΡΩΝ
ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ ΑΝΘΘΕΣΜΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ Γ. ΚΑΜΠΑΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΗΣ

Ὁδὸς Αἰόλου 98

1901

Αρ. 64

ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ.

ΚΑΙ

ΚΕΒΗΤΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΜΕΤΑΤΥΠΩΘΕΝΤΑ

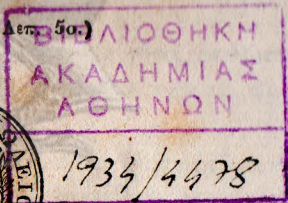
ΑΠΟ ΤΟ Β. ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ,

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ

ΤΟΥ ΛΟΙΔΙΜΟΥ

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΡΑΗ.

(Τιμάται Δρ. ι. καὶ Δετ. 50.)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

1837

ΕΠΙΧΕΙΡΙΔΙΟΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΚΑΙ

ΚΕΡΥΜΑΤΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ

ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΗΣ

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΡΑΝΤΙΟΥ

(Τομ. Α' & Β')

1837

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΝ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑΣ

1837

ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

1. **Τ**ΩΝ ὄντων τὰ μὲν ἐστὶν ἐφ' ἡμῖν, τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν. Ἐφ' ἡμῖν μὲν, ὑπόληψις, ὄρμη, ὄρεξις, ἔκκλησις, καὶ ἐνὶ λόγῳ, ὅσα ἡμέτερα ἔργα· οὐκ ἐφ' ἡμῖν δὲ, τὸ σῶμα, ἡ κτῆσις, δόξαι, ἀρχαί, καὶ ἐνὶ λόγῳ, ὅσα οὐχ ἡμέτερα ἔργα.

2. Καὶ τὰ μὲν ἐφ' ἡμῖν, ἐστὶ φύσει ἐλεύθερα, (εὐσθενῆ) ἀκόλυτα ἀπαραπόδιστα· τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν, ἀσθενῆ, δοῦλα, κωλυτά, ἀλλότρια.

3. Μέννησο σὺν, ὅτι, ἐὰν τὰ φύσει δοῦλα ἐλεύθερα οἰηθῆς, καὶ τὰ ἀλλότρια ἴδια, ἐμπαδισθήσῃ, πενήσῃσις, τραχυθήσῃ, μέμψῃ καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους· ἐὰν δὲ τὸ σὸν μόνον οἰηθῆς σὸν εἶναι, τὸ δὲ ἀλλότριον, ὡσπερ ἐστίν, ἀλλότριον, οὐδεὶς σε ἀναγκάσει οὐδέποτε, οὐδεὶς σε καλύσει, οὐ μέμψῃ οὐδένα, οὐκ ἐγκαλέσῃς τινί, ἄκων πράξεις οὐδὲ ἔν, οὐδεὶς σε βλάψῃ, ἐχθρὸν οὐχ ἔξεις· οὐδὲ γὰρ βλαβερόν τι πείσῃ.

4. Τηλικούτων σὺν ἐπιέμενος, μέμνησο ὅτι οὐ δεῖ μετρίως κεννημένον ἀπεσθαι αὐτῶν [τῶν δ'] ἄλλων, τὰ μὲν ἀφιέναι παντελῶς, τὰ δὲ ὑπερίθεσθαι πρὸς τὸ παρὸν [καὶ προηγουμένου σσαυτοῦ ἐπιμελεῖσθαι]. Ἐὰν δὲ καὶ ταῦτ' ἐθέλῃς, καὶ ἀρχεῖν καὶ πλου-

τεῖν, τυχὸν μὲν οὐδ' αὐτῶν τούτων τεύξει, διὰ τὸ καὶ τῶν προτέρων ἐφίεσθαι. Πάντως γε μὴν ἐκείνων ἀποτεύξει, δι' ὧν μόνων ἐλευθερία καὶ εὐδαιμονία περιγίνεται.

5. Εὐθύς οὖν πῶς φαντασία τραχεῖα μελέτα ἐπιλέγειν, ὅτι, φαντασία εἶ, καὶ οὐ πάντως τὸ φαινόμενον. Ἐπειτα ἐξέταζε αὐτήν, καὶ δοκίμαζε τοῖς κανόσι τούτοις, οἷς ἔχεις. Πρώτῳ δὲ τούτῳ καὶ μάλις, πότερον περὶ τὰ ἐφ' ἡμῖν ἔστιν, ἢ περὶ τὰ οὐκ ἐφ' ἡμῖν. Κἂν περὶ τι τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν ᾗ, πρόχειρον ἔστω τὸ, διότι οὐδὲν πρὸς ἐμέ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

1. Μέννησο, ὅτι ὀρέξιας ἐπαγγελία, ἐπιτυχία οὐ ὀρέγη· ἐκκλίσεως ἐπαγγελία, τὸ μὴ περιπεσεῖν ἐκκλίνῃ ὃ ἐκκλίνεται. Καὶ ὁ μὲν ἐν ὀρέξει ἀποτυγχάνων, ἀτυχῆς· ὁ δὲ ἐν ἐκκλίσει περιπίπτων, δυστυχῆς. Ἄν μὲν οὖν μόνον ἐκκλίνῃς τὰ παρὰ φύσιν τῶν ἐπὶ σοί, οὐδενὶ ἂν ἐκκλίνῃς περιπεσῇ. Νόσον δ' ἂν ἐκκλίνῃς, ἢ θάνατον, ἢ πέναν, δυστυχῆσαι.

2. Ἄρον οὖν τὴν ἐκκλίσειν ἀπὸ πάντων τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν, καὶ μετὰ θες ἐπὶ τὰ παρὰ φύσιν τῶν ἐφ' ἡμῖν· τὴν ὀρέξιν δὲ παντελῶς ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀνελε. Ἄν τε γὰρ ὀρέγη τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν τινός, ἀτυχεῖν ἀνάγκη· τῶν τε ἐφ' ἡμῖν, ὅσων ὀρέγεσθαι καλὸν ἂν*, οὐδὲν οὐδέπω σοι πάρεσι. Μόνῳ δὲ τῷ ὀρμαῖν καὶ ἀφορμαῖν χρῶ, κούρωσ μὲν τοι, καὶ μεθ' ὑπεξαίρεσσεως, καὶ ἀνειμένως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἐφ' ἐκάστου τῶν ψυχαγωγούντων, ἢ χρεῖαν παρεχόντων, ἢ σεργομένων, μένησο ἐπιλέγειν, ὁποῖόν τι ἔστιν, ἀπὸ τῶν μικροτάτων ἀρεζόμενος. Ἄν χύτραν στέργῃς, ὅτι, χύτραν στέργω· κατεαγείστης γὰρ αὐτῆς, οὐ ταραχθήσῃ. Ἄν παιδίον σαυτοῦ καταφιλήῃς, ἢ γυναῖκα, ὅτι ἄνθρωπον καταφιλήῳ· ἀποθανόντος γὰρ οὐ ταραχθήσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ὅταν ἄπισθεαί τινος ἔργου μέλλης, ὑπομίμησθε σεαυτὸν, ὁποῖόν τι ἐστί τὸ ἔργον. Ἐὰν λουσόμενος ἀπίης, πρόβαλλε σεαυτῷ τὰ γινόμενα ἐν βαλκανείῳ· τοὺς ἀπορράκινοντας, τοὺς ἐγκρουομένους, τοὺς λοιδοροῦντας, τοὺς κλέπτοντας· καὶ οὕτως ἀσφαλές ἐρον ἄψη τοῦ ἔργου, ἐὰν ἐπιλέγῃς εὐθύς, ὅτι, λούσασθαι θέλω, [θέλω δέ] καὶ τὴν ἐμαυτοῦ πραίρεσιν κατὰ φύσιν ἔχουσαν τηρῆσαι· καὶ ὡσαύτως ἐφ' ἐκάστου ἔργου. Οὕτω γάρ, ἂν τι πρὸς τὸ λούσασθαι γένηται ἐμποδῶν, πρόχειρον ἔσται, διότι, Ἄλλ' οὐ τοῦτο ἤθελον μόνον, ὁλλὰ καὶ τὴν ἐμαυτοῦ πραίρεσιν κατὰ φύσιν ἔχουσαν τηρῆσαι· εὐ τηρήσω δέ, ἐὰν ἀγανακτῶ πρὸς τὰ γινόμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ταρασσει τοὺς ἀνθρώπους, οὐ τὰ πράγματα, ἀλλὰ τὰ περὶ τῶν πραγμάτων δόγματα, οἷον, ὁ θάνατος οὐδὲν δεινόν, ἐπεὶ καὶ Σωκράτει ἀν ἐφαινετο· ἀλλὰ τὸ δόγμα τὸ περὶ τοῦ θανάτου, διότι δεινόν, ἐκεῖνο τὸ δεινόν ἐστί. Ὅταν οὖν ἐμποδιζώμεθα, ἢ ταρασσώμεθα ἢ λυπώμεθα, μηδέποτε ἄλλον αἰτιώμεθα, ἀλλ' ἑαυτούς, τοῦτ' ἐστί τὰ ἑαυτῶν δόγματα. Ἀπαιδεύτου ἔργον, τὸ ἄλλοις ἐγκαλεῖν, ἐφ' οἷς αὐτὸς πράσσει κακῶς· ἠργμένου παιδεύεσθαι, τὸ ἑαυτῷ πεπαιδευμένου, τὸ μὴτ' ἄλλω, μῆτε ἑαυτῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Ἐπὶ μηδενὶ ἐπαρθῆς ἀλλοτρίῳ προτερήματι. Εἰ ὁ ἵππος ἐπικροόμενος ἔλεγεν, ὅτι καλὸς εἰμι, οἷστων ἀν ἦν· σὺ δέ, ὅταν λέγῃς ἐπαιρόμενος, ὅτι, ἵππον καλὸν ἔχω, ἴσθι, ὅτι ἐπὶ ἵππου ἀγαθῷ ἐπαίρη. Τί οὖν ἐστί σόν; χρῆσις φαντασιῶν. Ἰσθ', ὅταν ἐν χρήσει φαντασιῶν κατὰ φύσιν σχῆς, τηνικαῦτα ἐπάρθῃτι· τότε γὰρ ἐπὶ σῶ τινι ἀγαθῷ ἐπαρθήσῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Καθάπερ ἐν πλοῦ, τοῦ πλοίου καθορισθέντος, εἰ ἐξέλθοις ὑδρεύσασθαι, ὁδοῦ μὲν πάρεργον, καὶ κοχλίδιον ἀναλέξῃ, καὶ βολθάριον· τετάσθαι δὲ δεῖ τὴν διάνοιαν ἐπὶ τὸ πλοῖον, καὶ συνεχῶς ἐπιστρέφεισθαι, μήποτε ὁ κυβερνήτης καλέσῃ· καὶ καλέσῃ, πάντα ἐκείνα ἀφιέναι, ἵνα μὴ δεδεμένος ἐμβληθῆς, ὡς τὰ πρόβατα· οὕτω καὶ ἐν τῷ βίῳ, ἐὰν διδῶται, ἀντὶ βολθάριου καὶ κοχλιδίου, γυναικάριον καὶ παιδίον, οὐδὲν κωλύσει· ἐὰν δὲ ὁ κυβερνήτης καλέσῃ, τρέχε ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀφίει ἐκείνα ἅπαντα, μηδὲ ἐπιστροφόμενος. Ἐὰν δὲ γέρων ᾗ, μηδὲ ἀπαλλαγῆς ποτὲ τοῦ πλοίου μακρὰν, μή ποτε κολούντος ἑλλίπῃς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Μὴ ζῆται τὰ γινόμενα γίνεσθαι ὡς θέλεις· ἀλλὰ θέλε τὰ γινόμενα ὡς γίνονται, καὶ εὐρησίαις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Νόσος, σώματός ἐστιν ἐμπόδιον, προαιρέσεως δὴ οὐ, ἐὰν μὴ αὐτὴ θέλῃ. Χώλανσις, σκέλους ἐστὶν ἐμπόδιον, προαιρέσεως δὲ οὐ· καὶ τοῦτο ἐφ' ἐκάστου τῶν ἐμπιπτόντων ἐπίλεγε· εὐρήσεις γὰρ αὐτὸ ἄλλου τινὸς ἐμπόδιον, σὸν δὲ οὐ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Ἐφ' ἐκάστου τῶν προσπιπτόντων, μέμνησο, ἐπιστρέφων ἐπὶ σεαυτὸν, ζητεῖν, τίνα δύναμιν ἔχεις πρὸς τὴν χρῆσιν αὐτοῦ. Ἐὰν καλὸν ἴδῃς, ἢ κάλῃν, εὐρήσεις δύναμιν πρὸς ταῦτα, ἐγκράτειαν. Ἐὰν πόνος προσφέρηται, εὐρήσεις καρτερίαν· ἂν λαιδορία, εὐρήσεις ἀνεξικακίαν. Καὶ οὕτως ἐπιζόμενόν σε οὐ συναρπάσουσιν αἱ φαντασίαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Μηδέποτε ἐπὶ μηδενὸς εἶπης, ὅτι, ἀπώλεσα αὐτὸ, ἀλλὰ, ὅτι, ἀπέδωκα. Τὸ παιδίον ἀπέθανεν; ἀπεδόθη· ἢ γυνὴ ἀπέθανεν; ἀπεδόθη. Τὸ χωρίον ἀφρέθη; οὐκοῦν καὶ τοῦτο ἀπεδόθη. Ἀλλὰ καλὸς ὁ ἀφελόμενος· τί δέ σοι μέλει διὰ τίνος σε ὁ δὸς ἀπήτησε; μέχρι δ' ἂν διδῶ, ὡς ἀλλοτρίου αὐτοῦ ἐπιμελοῦ, ὡς τοῦ πικτοδοχείου οἱ παριόντες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ΄.

1. Εἰ προκόψαι θέλεις, ἄφες τοὺς τοιοῦτους ἐπιλογισμούς. Ἐὰν ἀμελήσω τῶν ἐμῶν, οὐχ ἕξω διατροφάς· ἔν μὴ κολάσω τὸν παῖδα, πονηρὸς ἔσται. Κρεῖσσον γὰρ, λιμῶ ἀποθανεῖν, ἄλυπον καὶ ἄφοβον γενόμενον, ἢ ζῆν ἐν ἀφρόνοις ταρασσόμενον· κρεῖσσον δὲ [καὶ] τὸν παῖδα κακὸν εἶναι, ἢ σὲ κακοδαίμονα.

2. Ἄρξαι τοιγαροῦν ἀπὸ τῶν σμικρῶν. Ἐκχεῖται τὸ ἐλάδιον; κλέπτεται τὸ οἶνάριον; ἐπίλεγε, ὅτι, τοσοῦτου πωλεῖται ἀπάθεια, τοσοῦτου ἀταραξία· προῖκα δὲ οὐδὲν περιγίνεται. Ὅταν δὲ καλῆς τὸν παῖδα, ἐνθυμοῦ ὅτι δύναται μὴ ὑπακοῦσαι, ἢ καὶ, ὑπακούσας, μηδὲν ποιῆσαι ὣν θέλεις· ἀλλ' οὐχ οὕτως ἐστὶν αὐτῷ καλῶς εἶναι, ἐπ' ἐκείνῳ ἢ, τὸ σὲ μὴ ταραχθῆναι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ΄.

Εἰ προκόψαι θέλεις, ὑπόμεινον, ἕνεκα τῶν ἐκτός, ἄνους δόξαι καὶ ἠλίθιος· καὶ μηδὲν βούλου δοκεῖν ἐπίστασθαι. Κάν δόξης τις εἶναι τισιν, ἀπίσται σεαυτῷ. Ἰσθι γὰρ, ὅτι οὐ βῆδιον, τὴν προαίρεσιν τὴν σεαυτοῦ κατὰ φύσιν ἔχουσαν φυλάξαι, καὶ τὰ ἐκτός· ἀλλὰ τοῦ ἐτέρου ἐπιμελοῦμενον, τοῦ ἐτέρου ἀμελήσαι πᾶσα ἀνάγκη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ΄.

1. Ἐὰν θέλῃς τὰ τέκνα σου, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τοὺς φίλους

πάντοτε ζῆν, ἡλίθιος εἶ· τὰ γὰρ μὴ ἐπὶ σοὶ θέλεις ἐπὶ σοὶ εἶναι· καὶ τὰ ἀλλότρια, σὰ εἶναι. Οὕτω κἂν τὸν παῖδα θέλῃς μὴ ἀμαρτάνειν, μωρὸς εἶ· θέλεις γὰρ τὴν κακίαν, μὴ εἶναι κακίαν, ἀλλ' ἄλλο τι. Ἐάν δὲ θέλῃς ὀρεγόμενος μὴ ἀποτυγχάνειν, τοῦτο δύνασαι. Τοῦτο οὖν ἄσκει, ὃ δύνασαι.

2. Κύριος ἐκάστου ἐστίν, ὃ τῶν ὑπ' ἐκείνου θελομένων, ἢ μὴ θελομένων, ἔχων τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸ περιποιῆσαι, ἢ ἀφελῆσθαι. Ὅστις οὖν ἐλεύθερος εἶναι βούλεται, μῆτε θελέτω τι, μῆτε φευγέτω τι τῶν ἐπ' ἄλλοις. Εἰ δὲ μὴ, δουλεύειν ἀνάγκη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ.

Μέμνησο, ὅτι ὡς ἐν συμποσίῳ σε δεῖ ἀναστρέφεσθαι. Περιφερόμενον γέγονέ τι κατὰ σέ; ἐκτείνας τὴν χεῖρα, κοσμίως μετάλαβε. Παρέρχεται; μὴ κάτεχε. Οὕτω ἤκει; μὴ ἐπίβαλλε πόρρω τὴν ὄρεξιν, ἀλλὰ περίμενε, μέχρις ἂν κατὰ σέ. Οὕτω πρὸς τέκνα, οὕτω πρὸς γυναῖκα, οὕτω πρὸς ἀρχάς, οὕτω πρὸς πλοῦτον· καὶ ἔση ποτὲ ἄξιος τῶν θεῶν συμπότης. Ἄν δὲ καὶ παρατεθέντων σοὶ μὴ λάβῃς, ἀλλ' ὑπερίδῃς, τότε οὐ μόνον συμπότης τῶν θεῶν ἔση, ἀλλὰ καὶ συνάρχων. Οὕτω γὰρ ποιῶν Διογένης καὶ Ἡράκλειτος, καὶ οἱ ὅμοιοι ἄξιως θεοὶ τε ἦσαν, καὶ ἐλέγοντο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Ὅταν κλαίοντα ἴδῃς τινά, ἐν πένθει, ἢ ἀποδημοῦντος τέκνου, ἢ ἀπολωλεκότα τὰ ἑαυτοῦ, πρόσσεχε, μὴ σε ἢ φαντασία συναρπάσῃ, ὡς ἐν κακοῖς ὄντος αὐτοῦ τοῖς ἐκτός· ἀλλ' εὐθύς [διαίρει παρά σεαυτῷ, καὶ λέγειν] ἔσω πρόχειρον, ὅτι, Τοῦτον θλίβει, οὐ τὸ συμβεβηκός· ἄλλον γὰρ οὐ θλίβει· ἀλλὰ τὸ δόγμα τὸ περὶ τούτου. Μέχρι μὲν τοι λόγου μὴ ὄκνει συμπεριφέρεισθαι αὐτῷ, κἂν οὕτω τύχη, καὶ συνεπιστενάξαι· πρόσσεχε μὲν τοι, μὴ καὶ ἔσωθεν στενάζῃς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Μέμνησο, ὅτι ὑποκριτῆς εἶ δράματος, οὐκ ἂν θέλῃ ὁ διδάσκαλος· ἂν βραχὺ, βραχέος· ἂν μακρὸν, μακροῦ· ἂν πτωχὸν ὑποκρίνασθαι σε θέλῃ, ἵνα καὶ τοῦτον εὐφυῶς ὑποκρίνη· ἂν χωλὸν, ἂν ἄρχοντα, ἂν ἰδιώτην. Σὸν γὰρ τοῦτ' ἔστι, τὸ δοθῆν ὑποκρίνασθαι πρόσωπον καλῶς· ἐκλέξασθαι δ' αὐτὸ, ἄλλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

Κόραξ ὅταν μὴ αἴσιον κεκράγῃ, μὴ συναρπαζέτω σε ἢ φαντασία· ἀλλ' εὐθὺς διαίρει παρὰ σεαυτῶ, καὶ λέγε, ὅτι, Τούτων ἐμοὶ οὐδὲν ἐπισημαίνεται, ἀλλ' ἢ τῷ σωματίῳ μου, ἢ τῷ κτησιδῶ μου ἢ τῷ δοξαρίῳ μου, ἢ τοῖς τέκνοις, ἢ τῇ γυναικί. Ἐμοὶ δὲ πάντα αἴσια σημαίνεται, ἐὰν ἐγὼ θέλω· ὅτι γὰρ ἂν τούτων ἀποβαίη, ἐπ' ἐμοὶ ἐστὶν ὠφεληθῆναι ἀπ' αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

1. Ἀνίκητος εἶναι δύνασαι, ἐὰν εἰς μηδένα ἀγῶνα καταβαίης, ὃν οὐκ ἔστιν ἐπὶ σοὶ νικῆσαι.

2. Ὅρα, μὴ ποτε ἰδὼν τινα προτιμώμενον, ἢ μέγα δυνάμενον, ἢ ἄλλως εὐδοκιμοῦντα, μακαρίσης, ὑπὸ τῆς φαντασίας συναρπαθείς. Ἐὰν γὰρ ἐν τοῖς ἐφ' ἡμῖν ἢ οὐσία τοῦ ἀγαθοῦ ἦ, οὔτε φθόνος, οὔτε ζηλοτυπία χώραν ἔχει· σῦτε αὐτὸς οὐ στρατηγός, οὐ πρύτανις, ἢ ὑπατος εἶναι θελήσεις, ἀλλ' ἐλεύθερος. Μία δὲ ὁδὸς πρὸς τοῦτο, καταφρόνησις τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Μέμνησο, ὅτι οὐχ' ὁ λοιδορῶν ἢ ὁ τύπτων ὑβρίζει, ἀλλὰ τὸ δόγμα τὸ περὶ τούτων, ὡς ὑβρίζόντων. Ὅταν οὖν ἐρεθίσῃ σέ τις, ἴσθι, ὅτι ἢ σὴ σε ὑπόληψις ἠρέθικε. Τοιγαροῦν ἐν πρώτοις πειρῶ,

ὑπὸ τῆς φαντασίας μὴ συναρπασθῆναι· ἂν γὰρ ἄπαξ χρόνου καὶ διατριβῆς τύχης, ῥᾶον κρατήσεις σεαυτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ.

Θάνατος, καὶ φυγή, καὶ πάντα τὰ δεινὰ φαινόμενα, πρὸ ὀφθαλμῶν ἔσω σοι καθ' ἡμέραν· μάλιστα δὲ πάντων ὁ θάνατος· καὶ οὐδὲν οὐδέποτε οὔτε ταπεινὸν ἐνθυμήση, οὔτε ἄγαν ἐπιθυμήσεις τινός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

Εἰ φιλοσοφίας ἐπιθυμεῖς, παρασκευάζου αὐτόθεν ὡς καταγελασθησόμενος, ὡς κατχρωκκησομένων σου πολλῶν, ὡς ἐρεύντων, ὅτι, Ἄφνω φιλόσοφος ἡμῖν ἐπανελήλυθε· καὶ, Πόθεν ἡμῖν αὕτη ἡ ὀφρῦς; Σὺ δὲ ὑφρὺν μὲν μὴ σχῆς· τῶν δὲ βελτίων σοι φαινομένων οὕτως ἔχου, ὡς ὑπὸ τοῦ θεοῦ τεταγμένος εἰς ταύτην τὴν χώραν· μέμνησέ τε, διότι ἐν μὲν ἐμμείγεις τοῖς αὐτοῖς, οἱ καταγελῶντές σου τὸ πρότερον, οὗτοί σε ὕστερον θαυμάσονται· ἐν δὲ ἡττηθῆς αὐτῶν, διπλοῦν προσλήψῃ καταγέλωτα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

Ἐὰν ποτέ σοι γένηται ἔξω στραφῆναι, πρὸς τὸ βούλεσθαι ἀρέσαι τινί, ἴσθι, ὅτι ἀπώλεσας τὴν ἔνστασιν. Ἄρκου οὖν, ἐν παντί, τῷ εἶναι φιλόσοφος. Εἰ δὲ καὶ δοκεῖν βούλει *τῷ εἶναι*, σεαυτῷ φαίνου· καὶ ἱκανὸν ἔσται [σοι].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

1. Οὗτοί σε οἱ διαλογισμοὶ μὴ θλιβέτωσαν· Ἄτιμος ἐγὼ εἰώσομαι, καὶ οὐδεὶς οὐδαμοῦ. Εἰ γὰρ ἡ ἀτιμία ἐστὶ κακόν, οὐ δύνασαι ἐν κακῷ εἶναι δι' ἄλλον, οὐ μᾶλλον ἢ ἐν αἰσχροῦ. Μήτι οὖν σὺν ἐστὶν ἔργον, τὸ ἀρχῆς τυχεῖν, ἢ παραληφθῆναι ἐφ' ἐστίασιν; οὐδαμῶς. Πῶς οὖν ἐστὶ τοῦτ' ἐστὶν ἀτιμία; πῶς δὲ οὐδεὶς οὐδαμοῦ

ἔση, ὃν ἐν μόνοις εἶναι τινα δεῖ τοῖς ἐπὶ σοί, ἐν οἷς ἕξεστί σοι εἶναι πλείστου ἀξίω;

2. Ἀλλά σοι οἱ φίλοι ἀβοήθητοι ἔσονται· τί λέγεις τὸ Ἀβοήθητοι; οὐχ ἕξουσι παρὰ σοῦ κερμάτιον; οὐδέ πολιτας Ῥωμαίων αὐτοὺς ποιήσεις; τίς οὖν σοι εἶπεν, ὅτι ταῦτα τῶν ἐφ' ἡμῖν ἐστίν, οὐχὶ δὲ ἀλλότρια ἔργα; τίς δὲ δοῦναι δύναται ἐτέρῳ ἢ μὴ ἔχει αὐτός; Κτῆσαι οὖν, φησὶν, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἔχωμεν.

3. Εἰ δύναμαι κτήσασθαι, τηρῶν ἑμαυτὸν αἰδήμονα, καὶ πιστὸν, καὶ μεγαλόφρονα, δείκνυε τὴν ὁδὸν, καὶ κτήσομαι. Εἰ δ' ἐμὲ ἀξιούται τὰγαθὰ τὰ ἑμαυτοῦ ἀπολέσαι, ἵν' ὑμεῖς τὰ μὴ ἀγαθὰ περιποιήσησθε, ὁρᾶτε ὑμεῖς, πῶς ἀνισοί ἐστε, καὶ ἀγνώμονες. Τί δὲ καὶ βούλεσθε μᾶλλον; ἀργύριον, ἢ φίλον πιστὸν καὶ αἰδήμονα; Εἰς τοῦτο οὖν μοι μᾶλλον συλλαμβάνετε, καὶ μὴ, δι' ὧν ἀποβαλῶ *αὐτὰ* ταῦτα, ἐκεῖνά με πράσσειν ἀξιοῦτε.

4. Ἄλλ' ἢ πατρίς, ὅσον ἐπ' ἐμοί, φησὶν, ἀβοήθητος ἔσται. Πάλιν, ποίαν καὶ ταύτην βοήθειαν; στοὰς οὐχ ἕξει διὰ σέ, οὐδὲ βαλανεῖα. Καὶ τί τοῦτο; οὐδὲ γὰρ ὑποδήματα ἔχει διὰ τὸν χαλκέα, οὐδ' ὄπλα διὰ τὸν σκυτέα· ἱκανὸν δὲ, ἂν ἕκαστος ἐκπληρώσῃ τὸ ἑαυτοῦ ἔργον. Εἰ δὲ ἄλλον τινα αὐτῇ κατεσκευάζεις πολίτην πιστὸν καὶ αἰδήμονα, οὐδὲν ἂν αὐτὴν ὠφέλεις; Ναί. Οὐκοῦν οὐδέ σὺ αὐτὸς ἀνωφελὴς ἂν εἴης αὐτῇ.

5. Τίνα οὖν ἕξω, φησὶ, χώραν ἐν τῇ πόλει; Ἦν ἂν δύνῃ. φυλάττων ἅμα τὸν πιστὸν καὶ αἰδήμονα. Εἰ δὲ, ἐκεῖνην ὠφελεῖν βουλόμενος, ἀποβαλεῖς ταῦτα, τί ὄφελος ἂν αὐτῇ γένοιο, ἀναιδὴς καὶ ἄπιστος ἀποτελεσθεῖς;

ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

Προετιμῆθη σου τίς ἐν ἐστιάσει, ἢ ἐν προσαγορεύσει, ἢ ἐν τῷ παραληφθῆναι εἰς συμβουλίαν; εἰ μὲν ἀγαθὰ ταῦτά ἐστι, χαίρειν σε δεῖ, ὅτι ἔτυχεν αὐτῶν ἐκεῖνος· εἰ δὲ κακὰ, μὴ ἄχθου, ὅτι σὺ αὐτῶν οὐκ ἔτυχες· μέμνησο δὲ, ὅτι οὐ δύνασαι, μὴ ταῦτα ποιῶν πρὸς τὸ τυγχάνειν τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν, τῶν ἴσων ἀξιοῦσθαι.

Πῶς γὰρ ἴσον ἔχειν δύναται ὁ μὴ φυτῶν ἐπὶ θύρας τινὸς τῶν φοιτῶντι; ὁ μὴ παραπέμπων, τῶ παραπέμποντι; ὁ μὴ ἐπαινῶν, τῶ ἐπαινοῦντι; Ἄδικος οὖν ἔση καὶ ἄπληστος, εἰ, μὴ προϊέμενος ταῦτα, ἀνθ' ὧν ἐκεῖνα πιπράσκειται, προῖκα αὐτὰ βουλήσῃ λαμβάνειν.

Ἀλλὰ πόσου πιπράσκονται θρίδακες; ὀβολοῦ, ἂν οὕτω τύχη. Ἄν οὖν τις, προϊέμενος τὸν ὀβολόν, λάβῃ θρίδακας, σὺ δὲ, μὴ προϊέμενος, μὴ λάβῃς, μὴ οἴου ἱλαττον ἔχειν τοῦ λαβόντος. Ὡς γὰρ ἐκεῖνος ἔχει θρίδακας, οὕτω σὺ τὸν ὀβολόν, ὃν οὐκ ἔδωκας.

4. Τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ ἐνταῦθα. Οὐ παρεκλήθης ἐφ' ἐστίμασιν τινος; σὺ γὰρ ἔδωκας τῶ καλοῦντι, ὅσου πωλεῖ τὸ δειπνον· ἐπαινοῦ δ' αὐτὸ πωλεῖ θεραπείας πωλεῖ. Δὸς οὖν τὸ διάφορον, εἴ σοι λυσिताλεῖ, ὅσου πωλεῖται. Εἰ δὲ κάκεῖνα θέλεις μὴ προίεσθαι, καὶ ταῦτα λαμβάνειν, ἄπληστος εἶ καὶ ἀβέλτερος.

5. Οὐδὲν οὖν ἔχεις ἀντὶ τοῦ δειπνοῦ; ἔχεις μὲν οὖν, τὸ μὴ ἐπαινεῖσαι τοῦτον, ὃν οὐκ ἤθελες· τὸ μὴ ἀνασχέσθαι αὐτοῦ τῶν ἐπὶ τῆς εἰσόδου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

Τὸ βούλημα τῆς φύσεως καταμαθεῖν ἐστὶν ἐξ ὧν οὐ διαφερόμεθα πρὸς ἀλλήλους. Οἶον, ὅταν ἄλλου παιδάριον κατεάξῃ τὸ ποτήριον, πρόχειρον εὐθὺς λέγειν, ὅτι, τῶν γινομένων ἐστὶ. Ἴσθι οὖν, ὅτι, ὅταν καὶ τὸ σὸν κατεχῇ, τοιοῦτον εἶναί σε δεῖ, ὁποῖον ὅτε καὶ τὸ τοῦ ἄλλου κατεάγῃ. Οὕτω μετατίθει καὶ ἐπὶ τὰ μείζονα τέκνον ἄλλου τέθνηκεν, ἢ γυνή; οὐδεὶς ἐστίν, ὃς οὐκ ἂν εἴποι, ὅτι, Ἀνθρώπινον. Ἄλλ', ὅταν τὸ αὐτοῦ τινος ἀποθάνῃ, εὐθὺς, Οἶμοι! τάλας ἐγώ! Ἐχρῆν δὲ μεμνησθαι, τί πάσχομεν, περὶ ἄλλων αὐτὸ ἀκούσαντες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'.

Ὡσπερ σκοπὸς πρὸς τὸ ἀποτυχεῖν οὐ τίθεται, οὕτως οὐδὲ κακοῦ φύσις ἐν κόσμῳ γίνεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'.

Εἰ μὲν τὸ σῶμά σου τίς ἐπέτρεπε τῷ ἀπαντήσαντι, ἡγανάκταις ἂν· ὅτι δὲ σὺ τὴν γνώμην τὴν σεαυτοῦ ἐπιτρέπεις τῷ τυχόντι, ἵνα, ἐὰν λοιδορήσῃται σοι, ταρχθῇ ἐκείνη καὶ συγχυθῇ, οὐκ αἰσχύνῃ τούτου ἕνεκα;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

1. Ἐκάστου ἔργου σκόπει τὰ καθηγούμενα, καὶ τὰ ἀκόλουθα αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἔρχου ἐπ' αὐτό. Εἰ δὲ μὴ, τὴν μὲν πρώτην προθύμως ἤξεις, ἅτε μηδὲν τῶν ἐξῆς ἐντεθυμημένος· ὕστερον δὲ, ἀναφάνετων δυσχερῶν τινῶν, ἀποστήσῃ.

2. Θέλεις ὀλύμπια νικῆσαι; Κἀγὼ, νῆ τοὺς θεοὺς· κομψὸν γὰρ ἐστίν· ἀλλὰ σκόπει τὰ καθηγούμενα, καὶ τὰ ἀκόλουθα· καὶ οὕτως ἄπτου τοῦ ἔργου. Δεῖ σ' εὐτακτεῖν, ἀναγκοτροφεῖν, ἀπέχεσθαι πεμμάτων, γυμνάζεσθαι πρὸς ἀνάγκην, ἐν ὥρᾳ τεταγμένη, ἐν καύματι, ἐν ψύχει, μὴ ψυχρὸν πίνειν, μὴ οἶνον, ὡς ἔτυχεν ἀπλῶς, ὡς ἰατρῷ παραδεωκέναι σεαυτὸν τῷ ἐπιστάτῃ· εἶτα, ἐν τῷ ἀγωνί, παρορύσσεσθαι, ἔστι δὲ ὅτε χεῖρα ἐκβαλεῖν, σφυρὸν στρέψαι, πολλὴν ἀφὴν κταταπεῖν· ἔσθ' ὅτε μαστιγωθῆναι, καὶ μετὰ τούτων πάντων νικηθῆναι.

3. Ταῦτα ἐπισκεψάμενος, ἂν ἔτι θελῃς, ἔρχου ἐπὶ τὸ ἀθλεῖν. Εἰ δὲ μὴ, ὡς τὰ παιδία ἀναστραφήσῃ, ἃ νῦν μὲν παλαισῆς παίζει, νῦν δὲ μονομάχους, νῦν δὲ σαλπίζει, εἶτα τραγωδεῖ· οὕτω καὶ σὺ, νῦν μὲν ἀθλητῆς, νῦν δὲ μονομάχος, εἶτα ῥήτωρ, εἶτα φιλόσοφος, ὅλη δὲ τῇ ψυχῇ οὐδέν· ἄλλ', ὡς πίθηκος, πᾶσαν θέαν, ἣν ἂν ἴδῃς, μιμῆ, καὶ ἄλλο ἐξ ἄλλου σοι ἀρέσκει. Οὐ γὰρ μετὰ σκέψεως ἦλθες ἐπὶ τι, οὐδὲ περιοδεύσας· ἀλλ' εἰκῆ, καὶ κατὰ ψυχρὰν ἐπιθυμίαν.

4. Οὕτω θεασάμενά τινες φιλόσοφον, καὶ ἀκούσαντες οὕτω τινὸς λέγοντος ὡς Εὐφράτης λέγει (καὶ τοι τίς οὕτω δύναται εἰπεῖν ὡς ἐκείνος;), θέλουσι καὶ αὐτοὶ φιλοσοφεῖν.

5. Ἄνθρωπε, πρῶτον ἐπίσκεψαι, ὁπίῳ ἔστι τὸ πρᾶγμα· εἶτα καὶ τὴν σεαυτοῦ φύσιν κατάμαθε, εἰ δύνασαι βαστάσαι. Πένταθλος εἶναι βούλει, ἢ παλαιστής; ἴδε σεαυτοῦ τοὺς βραχίονας, τοὺς μηρούς, τὴν ὀσφὺν κατάμαθε· ἄλλος γὰρ πρὸς ἄλλο πέφυκε.

6. Δοκιᾶς, ὅτι ταῦτα ποιῶν, ὡταύτως δύνασαι ἐσθίειν, ὡταύτως πίνειν, ὡμοίως ὀρέγισθαι, ὡμοίως δυσκαρσετεῖν; ἀγρυπνήσαι δεῖ, πονῆσαι, ἀπὸ τῶν οἰκείων ἀπελθεῖν, ὑπὸ παιδαρίου καταφρονῆσθαι, ὑπὸ τῶν ἀπαντῶντων καταγελασθῆναι, ἐν παντὶ ἥττον ἔχειν, ἐν τιμῇ, ἐν ἀρχῇ, ἐν δίκῃ, ἐν πραγματικῷ παντί.

7. Ταῦτα ἐπίσκεψαι, εἰ θέλεις ἀντικαταλλάξασθαι τούτων ἀπάθειαν, ἐλευθερίαν, ἀταραξίαν· εἰ δὲ μὴ, μὴ πρόσαγε· μὴ ὡς τὰ παῖδιά, νῦν φυλόσοφος, ἕστερον δὲ τελώνης, εἶτα ρήτωρ, εἶτα ἐπίτροπος Κκίσταρος. Ταῦτα οὐ συμφωνεῖ. Ἔνα σε δεῖ ἄνθρωπον, ἢ ἀγαθόν, ἢ κακόν, εἶναι· ἢ τὸ ἡγεμονικόν σε δεῖ ἐξεργάσθαι τὸ σαυτοῦ, ἢ τὰ ἐκτός· ἢ περὶ τὰ ἔσω φιλοτεχνεῖν, ἢ περὶ τὰ ἔξω· τοῦτ' ἔστιν, ἢ φιλοσόφου τάξιν ἐπέχειν, ἢ ἰδιώτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Τὰ καθήκοντα ὡς ἐπίπαν ταῖς σχέσεσι παραμετρεῖται. Πατὴρ ἔστιν· ὑπαγορεύεται ἐπιμελεῖσθαι, παραχωρεῖν ἀπάντων, ἀνέχεσθαι λοιδοροῦντος, παίοντος. Ἀλλὰ, πατὴρ κακός ἐστι. Μὴ τι οὖν πρὸς ἀγαθὸν πατέρα φύσει ὠκειώθης; ἀλλὰ πρὸς πατέρα. Ὁ ἀδελφός ἀδικεῖ. Τῆρει τοιγαροῦν τὴν τάξιν τὴν σεαυτοῦ πρὸς αὐτόν, μηδὲ σκόπει, τί ἐκεῖνος ποιεῖ, ἀλλὰ, τί σοὶ ποιήσαντι κατὰ φύσιν ἢ σὴ ἕξει προαίρεσις. Σὲ γὰρ ἄλλος οὐ βλαψεί, ἂν μὴ σὺ θέλης· τότε δὲ ἔστι βεβλαμμένος, ὅταν ὑπολάβῃς βλάπτεσθαι. Οὕτως οὖν ἀπὸ τοῦ γείτονος, ἀπὸ τοῦ πολίτου, ἀπὸ τοῦ στρατηγοῦ, τὸ καθήκον εὐρήσεις, ἐὰν τὰς σχέσεις ἐθίξῃ θεωρεῖν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΔ'.

I. Τῆς περὶ τοὺς θεοὺς εὐσεβείας ἴσθι· ὅτι τὸ κυριώτατον ἐκεῖνό

ἔστιν, ὀρθὰς ὑπολήψεις περὶ αὐτῶν ἔχειν, ὡς ὄντων, καὶ διοικούντων τὰ ὅλα καλῶς καὶ δικαίως· καὶ σαυτὸν εἰς τοῦτο κατατεταχέναι, τὸ πείθεσθαι αὐτοῖς, καὶ εἶκειν πᾶσι τοῖς γινομένοις, καὶ ἀκολουθεῖν ἐκόντα, ὡς ὑπὸ τῆς ἀρίστης γνώμης ἐπιτελουμένοις. Οὕτω γὰρ οὐ μέμψῃ ποτὲ τοὺς θεοὺς, οὔτε ἐγκαλέσεις, ὡς ἀμελούμενος.

2. Ἄλλως δὲ οὐχ οἶόν τε τοῦτο γίνεσθαι, ἐν μὴ ἄρῃ ἀπὸ τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἐν τοῖς ἐφ' ἡμῖν μόνοις θῆς τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν· ὡς ἂν γέ τι ἐκείνων ὑπολάβῃς ἀγαθὸν ἢ κακόν, πᾶσα ἀνάγκη, ὅταν ἀποτυγχάνῃς ὧν θέλεις, καὶ περιπίπτῃς οἷς μὴ θέλεις, μέμψασθαι σε καὶ μισεῖν τοὺς αἰτίους.

3. Πέφυκε γὰρ πρὸς τοῦτο πᾶν ζῶον, τὰ μὲν βλαβερά φαινόμενα, καὶ τὰ αἰτία αὐτῶν, φεύγειν καὶ ἐκτρέπεσθαι· τὰ δὲ ὠφέλιμα, καὶ τὰ αἰτία αὐτῶν, μετιέναι τε καὶ τεθηπέναι. Λιμήχανον οὖν, βλάπτεσθαι τινα οἰόμενον, χαίρειν τῷ δοκοῦντι βλάπτειν· ὡσπερ καὶ τὸ αὐτῇ τῇ βλάβῃ χαίρειν ἀδύνατον.

4. Ἐνθεν καὶ πατὴρ ὑπὸ υἱοῦ λοιδορεῖται, ὅταν τῶν δοκούντων ἀγαθῶν εἶναι τῷ παιδί μὴ μεταδιδῶ. Καὶ Πολυνεΐκην καὶ Ἐτεοκλέα τοῦτ' ἐποίησε πολεμίους ἀλλήλοις, τὸ ἀγαθὸν οἶεσθαι τὴν τυραννίδα. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ γεωργὸς λοιδορεῖ τοὺς θεοὺς, διὰ τοῦτο ὁ ναύτης, διὰ τοῦτο ὁ ἔμπορος, διὰ τοῦτο οἱ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα ἀπολλύντες. Ὅπου γὰρ τὸ συμφέρον, ἐκεῖ καὶ τὸ εὐσεβές. Ὡς, ὅστις ἐπιμελεῖται τοῦ ὀρέγεσθαι ὡς δεῖ, καὶ ἐκκλίνειν, ἐν τῷ αὐτῷ καὶ εὐσεβείας ἐπιμελεῖται.

5. Σπένδειν δὲ, καὶ θύειν, καὶ ἀπάρχεσθαι κατὰ τὰ πάτρια, ἐκάστοτε προσήκει καθαρῶς, καὶ μὴ ἐπισσευρμένως, μηδὲ ἀμελῶς· μηδὲ γε γλίσχρως, μηδὲ ὑπὲρ δύναμιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΒ'.

1. Ὅταν μαντικῇ προσίης, μέμνησο, ὅτι, τί μὲν ἀποθήσεται,

οὐκ οἶδας, ἀλλὰ ἤκεις ὡς παρὰ τοῦ μάντεως αὐτὸ πεισόμενος. Ὅποιον δέ τι ἐστίν, ἐλήλυθας εἰδώς, εἶπερ εἶ φιλόσοφος. Εἶ γὰρ ἔστι τι τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν, πᾶσα ἀνάγκη, μήτε ἀγαθὸν αὐτὸ εἶναι, μήτε κακόν.

2. Μὴ φέρε οὖν πρὸς τὸν μάντιν ὄρεξιν ἢ ἐκκλισιν· μηδὲ τρέμων αὐτῷ πρόσει, ἀλλὰ διαγωνκίως, ὅτι πᾶν τὸ ἀποθησόμενον, ἀδιάφορον, καὶ οὐδὲν πρὸς σέ· ὅποιον δ' ἂν ᾖ, ἔσται αὐτῷ χρῆσασθαι καλῶς, καὶ τοῦτο οὐδεὶς κωλύσει. Θαρρῶν οὖν, ὡς ἐπὶ συμβούλους ἔρχου τοὺς θεοὺς· καὶ λοιπὸν ἔταν τί σοι συμβουλευθῆ, μέμνησο, τίνας συμβούλους παράλαβες, καὶ τίνων παρακούσεις ἀπειθήσας.

3. Ἐρχου δὲ ἐπὶ τῷ μαντεύεσθαι, καθάπερ ἠξίου Σωκράτης, ἐφ' ᾧν ἢ πᾶσα σκέψις τὴν ἀναφορὰν εἰς τὴν ἔκδασιν ἔχει, καὶ οὔτε ἐκ λόγου, οὔτε ἐκ τέχνης τινὸς ἄλλης ἀφορμαὶ δίδονται πρὸς τὸ συνιδεῖν τὸ προκείμενον. Ὡστε, ὅταν δεήσῃ συγκινδυνεῦσαι φίλῳ ἢ πατρίδι, μὴ μαντεύεσθαι, εἰ συγκινδυνευτέον.

4. Καὶ γὰρ ἂν προείπη σοι ὁ μάντις, φαῦλα γεγονέναι τὰ ἱερά, δῆλον, ὅτι θάνατος σημαίνεται, ἢ πῆρωσις μέρους τινὸς τοῦ σώματος, ἢ φυγή· ἀλλ' αἰρεῖ ὁ λόγος, καὶ σὺν τούτοις παρίστασθαι τῷ φίλῳ καὶ τῇ πατρίδι συγκινδυνεύειν. Τοιγαροῦν τῷ μείζονι μάντι πρόσσεχε, τῷ Πυθίῳ, ὃς ἐξέβαλε τοῦ ναοῦ τὸν οὐ βοηθήσαντα ἀναιρουμένῳ τῷ φίλῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΓ'

1. Τάξον τινὰ ἤδη χαρακτῆρα σαυτῷ καὶ τύπον, ὃν φυλάξεις ἐπὶ τε σεαυτοῦ ὦν, καὶ ἀνθρώποις ἐντυγχάνων.

2. Καὶ σιωπῆ τὸ πολὺ ἔστω, ἢ λαλείσῃω τὰ ἀναγκαῖα, καὶ δι' ὀλίγων. Σπανίως δέ ποτε, καιροῦ παρακαλοῦντος ἐπὶ τὸ λέγειν, λέξον μὲν, ἀλλὰ περὶ οὐδενὸς τῶν τυχόντων· μὴ περὶ μονομαχιῶν, μὴ περὶ ἵπποδραμιῶν, μὴ περὶ ἀθλητῶν, μὴ περὶ βρωμάτων ἢ πο-

μάτων, τῶν ἑκασταχοῦ· μάλιστα δὲ μὴ περὶ ἀνθρώπων, ψέγων, ἢ ἐπαινῶν, ἢ συγκρίνων.

3. Ἄν μὲν οὖν οἷός τε ᾖς, μέταγε τοῖς σοῖς λόγοις καὶ τοὺς τῶν συνόντων ἐπὶ τὸ προσῆκόν. Εἰ δὲ ἐν ἀλλοφύλοις ἀποληθθεὶς τυχοῖς, σιώπα.

4. Γέλως μὴ πολὺς ἔστω, μηδὲ ἐπὶ πολλοῖς, μηδὲ ἀνειμένος.

5. Ὁρκον παραίτησαι, εἰ μὲν οἷόν τε, εἰσάπαν. Εἰ δὲ μὴ, ἐκ τῶν ἐνότων.

6. Ἐστίασεις τὰς ἔξω καὶ ἰδιωτικὰς διακρούου· ἐὰν δέποτε γίνηται καιρὸς, ἐντετάσθω σοι ἡ προσοχή, μὴ ποτε ἄρα ὑπερβῆς εἰς ἰδιωτισμόν. Ἴσθι γὰρ, ὅτι ἐὰν ὁ ἑταῖρος ἢ μεμολυσμένος, καὶ τὸν συνανατριβόμενον αὐτῷ συμμολύνεσθαι ἀνάγκη, καὶ αὐτὸς ὦν τύχη καθαρὸς.

7. Τὰ περὶ τὸ σῶμα μέχρι τῆς χρῆσις ψιλῆς παραλάμβανε· οἶον, τροφὰς, πόμα, ἀμπεχόνην, οἰκίαν, οἰκειάν. Τὸ δὲ πρὸς δούξαν, ἢ τρυφήν, ἅπαν περιγράφε.

8. Περὶ ἀφροδίσις εἰς δύναμιν πρὸ γάμου καθαρευτέον· ἀπτομένω δὲ, ὧν νόμιμόν ἐστι μεταληπτέον. Μὴ μέντοι ἐπαχθῆς γίνου τοῖς χρωμένοις, μηδὲ ἐλεγκτικός· μηδὲ πολλαχοῦ τὸ, ὅτι αὐτὸς οὐ χρῆ, παράφερε.

9. Ἐὰν τίς σοι ἀπαγγείλῃ, ὅτι ὁ δεῖνά σε κακῶς λέγει, μὴ ἀπολογου πρὸς τὰ λεγθέντα· ἀλλ' ἀποκρίνου, διότι, Ἡγνοεῖ γὰρ τὰ ἄλλα τὰ προσόντα μοι κακά, ἐπεὶ οὐκ ἂν ταῦτα μόνον ἔλεγεν.

10. Εἰς τὰ θέατρα τὸ πολὺν παρίεναι οὐκ ἀναγκαῖον. Εἰ δὲ ποτε καιρὸς εἴη, μηδενὶ σπουδάζων φαίνου ἢ σεαυτῷ· τοῦτ' ἔστι, θέλει γίνεσθαι μόνον τὰ γινόμενα, καὶ νικᾶν μόνον τὸν νικῶντα. Οὕτω γὰρ οὐκ ἐμποδισθήσῃ. Βοῆς δὲ, καὶ τοῦ ἐπιγελαῖν τι, ἢ ἐπιπολὺ συγκινεῖσθαι, παντελῶς ἀπέχου. Καὶ μετὰ τὸ ἀπαλλαγῆναι μὴ πολλὰ περὶ τῶν γεγεννημένων διαλέγου, ὅσα μὴ φέρει πρὸς τὴν σὴν ἐπανόρθωσιν. Ἐμφάνεται γὰρ ἐκ τοῦ τειοῦτου, ὅτι ἐθαύμασας τὴν θέαν.

11. Εἰς ἀκροάσεις τινῶν μὴ εἰκῆ μηδὲ βραδίως πάριθι. Παριῶν δέ, τὸ σεμνὸν καὶ τὸ εὐσταθὲς καὶ ἅμα ἀνεπαχθὲς φύλασσε.

12. Ὅταν τινὲς μίλλης συμβαλεῖν, μάλιστα τῶν ἐν ὑπεροχῇ δοκούντων, πρόβαλε σαυτῷ, τί ἂν ἐποίησε ἐν τούτῳ Σωκράτης ἢ Ζήνων; καὶ οὐκ ἀπορήσεις τοῦ χρήσασθαι προσηκόντως τῷ ἐμπροσόντι.

13. Ὅταν φοιτᾷς πρὸς τινὰ τῶν μέγα δυναμένων, πρόβαλε, ὅτι οὐχ εὐρήσεις αὐτὸν ἄνδρον, ὅτι ἀποκλεισθήσῃ, ὅτι ἐντιναχθήσονται σοὶ αἱ θύραι, ὅτι οὐ φροντιεῖ σου. Κἂν σὺν τούτοις ἐλθεῖν καθήκη, ἐλθὼν φέρε τὰ γινόμενα, καὶ μηδέποτε εἶπῃς αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν, ὅτι, οὐκ ἦν τοσούτου ἰδιωτικόν γὰρ καὶ διαβεβλημένου πρὸς τὰ ἐκτός.

14. Ἐν ταῖς ὁμιλίαις ἀπέστω τὸ ἑαυτοῦ τινῶν ἔργων ἢ κινδύνων ἐπὶ πολὺ καὶ ἀμέτρος μεμνησθαι· οὐ γὰρ, ὡς σοὶ ἡδύ ἐστι τὸ τῶν σῶν κινδύνων μεμνησθαι, οὕτω καὶ τοῖς ἄλλοις ἡδύ ἐστι τὸ τῶν σοὶ συμβεβηκότων ἀκούειν.

15. Ἀπέστω δὲ καὶ τὸ γέλωτα κινεῖν· ὀλισθηρὸς γὰρ ὁ τρόπος εἰς ἰδιωτισμὸν, καὶ ἅμα ἱκανὸς τὴν αἰδῶ τὴν πρὸς σε τῶν πλησίον ἀνιέναι.

16. Ἐπισηφάλης δὲ καὶ τὸ εἰς αἰσχρολογίαν προσελθεῖν. Ὅταν οὖν τι συμβῇ τοιοῦτον, ἂν μὲν εὐκαιρὸν ᾖ, καὶ ἐπίπληξον τῷ παρελθόντι· εἰ δὲ μὴ, τῷ γε ἀποσιωπῆσαι, καὶ ἐρυθριάσαι καὶ σκυθρωπάσαι δὴλος γίνου δυσχεραίνων τῷ λόγῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΔ΄.

Ὅταν ἡδονῆς τινος φαντασίαν λάβῃς, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων, φύλασσε σαυτὸν, μὴ συναρπασθῆς ὑπ' αὐτῆς· ἀλλ' ἐκδεξάσθω σε τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀναβολὴν τινὰ παρὰ σεαυτοῦ λάβε, ἔπειτα μνησθητι ἀμφοτέρων τῶν χρόνων, καὶ ὄν τε ἀπολαύσεις τῆς ἡδονῆς, καὶ καθ' ὄν, ἀπολαύσας, ὕστερον μετανοήσεις, καὶ αὐτὸς σεαυτῷ λαιδορήσῃ. Καὶ τούτοις ἀντίθεις, ὅπως ἀποσχόμενος χαιρήσεις,

καὶ ἐπαινήσεις αὐτὸς σεαυτὸν. Ἐὰν δέ σοι καίριος φανῇ ἄψιχθαι τοῦ ἔργου, πρόσσεχε, μὴ ἡττήσῃ σε τὸ προσηνές αὐτοῦ καὶ ἡδὺ καὶ ἐπαγωγόν· ἀλλ' ἀντιτίθει, πὸς ᾧ ἄμεινον τὸ συνειδέναι σεαυτῶ ταύτην τὴν νίκην νενικηκότι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕ΄.

Ὅταν τι διαγνοῦς ὅτι ποιητέον ἐστὶ, ποιῆς, μηδέποτε φύγης ὀφθῆναι πράσσων αὐτὸ, καὶν ἄλλοῖόν τι μέλλωσιν οἱ πολλοὶ περὶ αὐτοῦ ὑπολαμβάνειν. Εἰ μὲν γὰρ οὐκ ὀρθῶς ποιεῖς, αὐτὸ τὸ ἔργον φεῦγε. Εἰ δὲ ὀρθῶς, τί φοβῆ τοὺς ἐπιπλήζοντας οὐκ ὀρθῶς;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΣ΄.

Ὡς τὸ, Ἡμέρα ἐστὶ, Νύξ ἐστὶ, πρὸς μὲν τὸ διαζευγμένον μεγάλην ἔχει ἀξίαν, πρὸς δὲ τὸ συμπεπλεγμένον ἀπαξίαν, οὕτω καὶ τὴν μείζονα μερίδα ἐκλέξασθαι πρὸς μὲν τὸ σῶμα ἔχει ἀξίαν, πρὸς δὲ τὸ κοινωνικὸν ἐν ἐστίασει, ὃ δεῖ φυλάξαι, ἀπαξίαν ἔχει. Ὅταν οὖν συνεσθίης ἐτέρῳ, μέμνησο, μὴ μόνον τὴν πρὸς τὸ σῶμα ἀξίαν τῶν παρακειμένων ὄρα, ἀλλὰ καὶ τὴν πρὸς τὸν ἐστιάτορα, οἶαν δεῖ, φυλάαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΖ΄.

Ἐὰν ὑπὲρ δύναιμι ἀναλάβῃς τι πρόσωπον, καὶ ἐν τούτῳ ἡσχημόνησας, καὶ, ὃ ἡδύνασο ἐκπληρῶσαι, παρέλιπες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΗ΄.

Ἐν τῷ περιπατεῖν καθάπερ προσέχεις, μὴ ἐπιβῆς ἦλω ἢ σρέψῃς τὸν πόδα σου, οὕτω πρόσσεχε, μὴ καὶ τὸ ἡγεμονικὸν βλάβῃς τὸ σεαυτοῦ. Καὶ τοῦτο ἐὰν ἐφ' ἐκάστου ἔργου παραφυλάσσωμεν, ἀσφαλέστερον, ἀψόμεθα τοῦ ἔργου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΘ΄.

Μέτρον κτήσεως τὸ σῶμα ἐλάστω, ὡς ὁ ποῦς ὑποδήματος. Ἐὰν

μὲν οὖν ἐπὶ τούτῳ στῆς, φυλάξεις τὸ μέτρον· ἐὰν δὲ ὑπερβῆς, ὡς κατὰ κρηνοῦ λοιπὸν ἀνάγκη φέρεσθαι. Καθάπερ καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπόδηματος, ἐὰν ὑπὲρ τὸν πόδα ὑπερβῆς, γίνεται κατὰ χρυσὸν ὑπόδημα, εἶτα πορφυροῦν, εἶτα κεντητόν. Τοῦ γὰρ ἄπαξ ὑπὲρ τὸ μέτρον ὄρος οὐθίς ἐστιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μ'.

Αἱ γυναῖκες εὐθὺς ἀπὸ τασσασκαίδικα ἐτῶν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν Κυρίαι καλοῦνται. Τοιγαροῦν ἠρώσαι, ὅτι ἄλλο μὲν οὐδὲν αὐταῖς πρόσεστι, μόνον δὲ συγκοιμῶνται τοῖς ἀνδράσιν, ἄρχονται καλλωπίζεσθαι, καὶ ἐν τούτῳ πάσας ἔχειν τὰς ἐλπίδας. Προσέχειν οὖν ἄξιον, ἵνα αἰσθῶνται, διότι ἐπ' οὐδενὶ ἄλλῳ τιμῶνται, ἢ τῶ κόσμῳ φαίνεσθαι καὶ αἰδῆμονες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΑ'.

Ἀφυῖας σημεῖον, τὸ ἐνδιατρίβειν τοῖς περὶ τὸ σῶμα οἶον, ἐπὶ πολὺ γυμνάζεσθαι, ἐπὶ πολὺ ἐσθίειν, ἐπὶ πολὺ πίνειν, ἐπὶ πολὺ ἀποπατεῖν, δχεύειν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐν παρέργῳ ποιητέον· περὶ δὲ τὴν γνώμην ἢ πᾶσα ἔστω ἐπιστροφή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΒ'.

Ὅταν σέ τις κακῶς ποιῇ, ἢ κακῶς λέγῃ, μέμνησο, ὅτι καθήκειν αὐτῷ οἰόμενος ποιεῖν, ἢ λέγει. Οὐχ οἷόν τε οὖν, ἀκολουθεῖν αὐτόν τῷ σοὶ φαινομένῳ, ἀλλὰ τῷ ἑαυτοῦ. Ὡστε, εἰ κακῶς αὐτῷ φαίνεται, ἐκεῖνος βλάπτεται, ὅστις καὶ ἐξηπάτηται. Καὶ γὰρ τὸ ἀληθές συμπεπλεγμένον ἂν τις ὑπολάβῃ ψεύδος, οὐ τὸ συμπεπλεγμένον βέβλαπται, ἀλλ' ὁ ἐξαπατηθεὶς. Ἀπὸ τούτων οὖν ὀρμώμενος, πράως ἐξεις πρὸς τὸν λοιδοροῦντα. Ἐπιφθέγγου γὰρ ἐφ' ἐκάστῳ, ὅτι, ἔδοξεν αὐτῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΓ'.

Πᾶν πρᾶγμα δύο ἔχει λαβὰς, τὴν μὲν φορητὴν, τὴν δὲ ἀφόρη-

τον. Ὁ ἀδελφός ἐάν ἀδικῇ, ἐντεῦθεν αὐτὸ μὴ λάμβανε, ὅτι ἀδικεῖ· αὕτη γὰρ ἡ λαβὴ ἐστὶν αὐτοῦ οὐ φορητὴ· ἀλλὰ ἐκείθεν μᾶλλον, ὅτι ἀδελφός, ὅτι σύντροφος, καὶ λήψη αὐτὸ, καθ' ὃ φορητόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΔ'.

Οὗτοι οἱ λόγοι ἀσύνακτοι, Ἐγὼ σου πλουσιώτερός εἰμι, ἐγὼ σου ἄρα κρείσσων· ἐγὼ σου λογιώτερος, ἐγὼ σου ἄρα κρείσσων. Ἐκεῖνοι δὲ μᾶλλον συνακτικοί, Ἐγὼ σου πλουσιώτερός εἰμι, ἡ ἐμὴ ἄρα κτήσις τῆς σῆς κρείσσων· ἐγὼ σου λογιώτερος, ἡ ἐμὴ ἄρα λέξις τῆς σῆς κρείσσων. Σὺ δὲ γε οὔτε κτήσις εἶ, οὔτε λέξις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕ.

Λούεται τις ταχέως; μὴ εἶπης, ὅτι, κακῶς, ἀλλ' ὅτι ταχέως. Πίνει τις πολὺν οἶνον; μὴ εἶπης, ὅτι, κακῶς, ἀλλ' ὅτι, Πολύν· Πρὶν γὰρ διαγνῶναι τὸ δόγμα, πόθεν οἶσθα, εἰ κακῶς; Οὕτως οὐ συμβήσεται σοι, ἄλλων μὲν φαντασίας καταληπτικὰς λαμβάνειν, ἄλλοις δὲ συγκατατίθεσθαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΣ'.

1. Μηδαμοῦ σεαυτὸν εἶπης φιλόσοφον, μηδὲ λαλεῖς τὸ πολὺ ἐν ἰδιώταις περὶ τῶν θεωρημάτων· ἀλλὰ ποιεῖς τὸ ἀπὸ τῶν θεωρημάτων· αἶον, ἐν συμποσίῳ μὴ λέγε, πῶς δεῖ εἶσθαι, ἀλλ' εἶσθαι, ὡς δεῖ. Μέμνησο γὰρ, ὅτι οὕτως ἀφηρῆκει πανταχόθεν Σωκράτης τὸ ἐπιδεικτικόν, ὥστε ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν βουλόμενοι φιλοσόφοις ὑπ' αὐτοῦ συσταθῆναι, κάκεινος ἀπῆγεν αὐτούς· οὕτως ἡνεύχτο παρορώμενος.

2. Κἂν περὶ θεωρημάτων τινος ἐν ἰδιώταις ἐμπύπτη λόγος, σιῶπα τὸ πολὺ· μέγας γὰρ ὁ κίνδυνος, εὐθύς ἐξεμῆσαι ὃ οὐκ ἐψέψας. Καὶ ὅταν εἶπῃ σοὶ τις, ὅτι οὐδὲν οἶσθα, καὶ σὺ μὴ δηχθῆς, τότε ἴσθαι, ὅτι ἄρχη τοῦ ἔργου. Ἐπεὶ καὶ τὰ πρόβατα οὐ χόρτον φέροντα τοῖς παιμέσιν ἐπιδεικνύει πόσον ἐφαγεν, ἀλλὰ, τὴν νομῆν

ἔσω πέψαντα, ἔρια ἔξω φέρει καὶ γάλα. Καὶ σὺ τοίνυν μὴ τὰ θεωρήματα τοῖς ἰδιώταις ἐπιδείκνυε, ἀλλ' ἀπ' αὐτῶν πεφθέντων τὰ ἔργα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΖ'.

Ὅταν εὐτελῶς ἠρμοσμένοις ᾖς κατὰ τὸ σῶμα, μὴ καλλωπίζου ἐπὶ τούτῳ μηδ', ἂν ὕδωρ πίνης, ἐκ πάσης ἀφορμῆς λέγε, ὅτι ὕδωρ πίνεις· καὶ ἀσκῆσαι ποτε πρὸς πόνον θέλῃς, σεαυτῷ, καὶ μὴ τοῖς ἔξω· μηδὲ τοὺς ἀνδριάντας περιλάμβανε· ἀλλὰ, διψῶν πινε σφοδρῶς, ἐπίσπασαι ψυχροῦ ὕδατος, καὶ ἔκπτυσον, καὶ μηδενὶ εἴπης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΗ'.

1. Ἰδιώτου στάσις καὶ χαρακτήρ· οὐδέποτε ἐξ ἑαυτοῦ προσδοκᾷ ὠφέλειαν ἢ βλάβην, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἔξω. Φιλοσόφου στάσις καὶ χαρακτήρ· πᾶσαν ὠφέλειαν καὶ βλάβην ἐξ ἑαυτοῦ προσδοκᾷ.

2. Σημεῖα προκόπτοντος· οὐδένα ψέγει, οὐδένα ἐπαινεῖ, οὐδένα μέμφεται, οὐδενὶ ἐγκαλεῖ, οὐδένα περὶ ἑαυτοῦ λέγει, ὡς ὄντος τινός, εἰ εἰδός τις. Ὅταν οὖν ἐμποδισθῇ τι ἢ κωλυθῇ, ἑαυτῷ ἐγκαλεῖ. Καὶ τις αὐτὸν ἐπαινῇ, καταγελαῖ τοῦ ἐπαινοῦντος αὐτὸς παρ' ἑαυτῷ· καὶ ψέγη, οὐκ ἀπολογεῖται. Περιείσι δὲ, καθάπερ οἱ ἄρρωστοι, εὐλαβοῦμένός τις κινήσαι τῶν καθισαμένων, πρὶν πῆξιν λαβεῖν. Ὅρεξιν ἅπασαν ἤρκεν ἐξ ἑαυτοῦ· τὴν δ' ἐκκλίσιν εἰς μόνον τὰ παρὰ φύσιν τῶν ἐφ' ἡμῖν μετατεθεικέν· ὄρμη πρὸς ἅπαντα ἀνεμιμένη χρῆται· ἂν ἡλίθιος ἢ ἀμαθὴς δοκῇ, οὐ πεφρόντικεν. Ἐνὶ τε λόγῳ, ὡς ἐχθρὸν ἑαυτὸν παραφυλάσσει καὶ ἐπίβουλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΘ'.

Ὅταν τις ἐπὶ τῷ νοεῖν καὶ ἐξηγεῖσθαι δύνασθαι τὰ Χρυσίππου βιβλία σεμνύνηται, λέγε αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν, ὅτι, Εἰ μὴ Χρυσίππος ἀσαφῶς ἐγεγράφαί, οὐδὲν ἂν εἶχεν οὗτος, ἐφ' ᾧ σεμνυνεῖται. Ἐγὼ δὲ, τί εὐλόμοι; καταμαθεῖν τὴν φύσιν, καὶ ταύτῃ ἐπέσθαι.

Ζητῶ οὖν τίς ἐστὶν ὁ ἐξηγούμενος· καὶ ἀκούσας, ὅτι Χρῦσιππος, ἔρχομαι πρὸς αὐτόν· ἀλλ' οὐ νοῶ τὰ γεγραμμένα. Ζητῶ οὖν τὸν ἐξηγούμενον· καὶ μέχρι τούτων οὕτω σεμνὸν οὐδέν. Ὄταν δὲ εὕρω τὸν ἐξηγούμενον, ἀπολείπεται χρῆσθαι τοῖς παρηγγελμένοις· τοῦτο αὐτὸ μόνον σεμνὸν ἐστίν. Ἄν δὲ αὐτὸ τοῦτο, τὸ ἐξηγεῖσθαι, θαυμάσω, τί ἄλλο ἢ γραμματικῶς ἀπετελέσθην ἀντὶ φιλοσόφου; πλὴν γε δὴ, ὅτι ἀντὶ Ὀμήρου Χρῦσιππον ἐξηγοῦμαι. Μᾶλλον οὖν, ὅταν τις εἴπῃ μοι, Ἐπανάγνωθί μοι Χρῦσιππον, ἐρυθριῶ, ὅταν μὴ δύωμαι ὅμοια τὰ ἔργα καὶ σύμφωνα ἐπίδεικνύειν τοῖς λόγοις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ν'.

Ὅσα προτίθεται, τούτοις, ὡς νόμοις, ὡς ἀσεβήσων, ἂν παραβῆς, ἔμμενε. Ὅτι δ' ἂν ἐρῇ τις περὶ σοῦ, μὴ ἐπιστρέφου· τοῦτο γὰρ οὐκ ἔτ' ἐστὶ σόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΑ'.

1. Εἰς πόιον ἔτι χρόνον ἀναβάλλῃ τὸ τῶν βελτίστων ἀξιοῦν σεαυτὸν, καὶ ἐν μηδενὶ παραβαίνειν τὸν αἰρουῦντα λόγον; Παρείληφας τὰ θεωρήματα, οἷς ἔδει σε συμβαλεῖν, καὶ συμβέβληκας. Ποῖον οὖν ἔτι διδάσκαλον προσδοκᾷς, ἵνα εἰς ἐκεῖνον ὑπερβῇ τὴν ἐπανόρθωσιν ποιῆσαι τὴν σεαυτοῦ; Οὐκ ἔτι εἰ μαιράκιον, ἀλλὰ ἀνὴρ ἤδη τέλειος. Ἄν νῦν ἀμελήσης καὶ ῥαθυμῆσης, καὶ αἰεὶ προθέσεις ἐκ προθέσεων ποιῇ, καὶ ἡμέρας ἄλλας ἐπ' ἄλλαις ὀρίζῃ, μεθ' ἧς προσέξεις σεαυτῷ, λήσεις σεαυτὸν οὐ προκόψας, ἀλλ' ἰδιώτης διατελέσεις καὶ ζῶν καὶ ἀποθνήσκων.

2. Ἦδη οὖν ἀξιώσον σεαυτὸν βιωῦν ὡς τέλειον, καὶ προκόπτοντα· καὶ πᾶν τὸ βέλτιστον φαινόμενον ἔξω σοι νόμος ἀπαράβατος. Καὶ ἐπίπονον τι ἢ ἡδὺ, ἢ ἔνδοξον ἢ ἄδοξον, προσάγεται, μέμνησο, ὅτι νῦν ὁ ἀγὼν, καὶ ἡδὴ πάρεστι τὰ Ὀλύμπια, καὶ οὐκ ἔστιν ἀναβάλλεσθαι οὐκ ἔτι· καὶ ὅτι πρὸς μίαν ἡμέραν καὶ ἐν πρῶγμα καὶ ἀπόλλυται προκοπὴ καὶ σώζεται.

3. Σωκράτης οὕτως ἀπετελέσθη, ἐπὶ πάντων τῶν προσαγομέ-
νων αὐτῷ, μηδενὶ ἄλλῳ προσέχων ἢ τῷ λόγῳ. Σὺ δὲ εἰ καὶ μήπω
εἶ Σωκράτης, ὡς Σωκράτης γε εἶναι βουλόμενος, ἀφείλεις βιοῦν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΒ'.

Ὁ πρῶτος καὶ ἀναγκαιότατος τόπος ἐστὶν ἐν φιλοσοφίᾳ, ὁ τῆς
χρήσεως τῶν θεωρημάτων ὄλον, τὸ μὴ ψεύδασθαι. Ὁ δεύτερος, ὁ
τῶν ἀποδείξεων ὄλον, πῶθεν ὅτι οὐ δεῖ ψεύδασθαι. Τρίτος ὁ αὐτῶν
τούτων βεβαιωτικὸς καὶ διαρθρωτικὸς ὄλον, πῶθεν ὅτι τοῦτο ἀπό-
δειξις; τί γὰρ ἐστὶν ἀπόδειξις; τί ἀκολουθία; τί μάχη; τί ἀληθές;
τί ψεῦδος; Οὐκοῦν ὁ μὲν τρίτος τόπος ἀναγκαῖος διὰ τὸν δεύτερον,
ὁ δὲ δεύτερος διὰ τὸν πρῶτον ὁ δὲ ἀναγκαιότατος, καὶ ὅπου ἀνα-
παύεσθαι δεῖ, ὁ πρῶτος. Ἡμεῖς δὲ ἔμπροσθεν ποιούμεν· ἐν γὰρ τῷ
τρίτῳ τόπῳ διατρίβομεν, καὶ περὶ ἐκεῖνόν ἐστιν ἡμῖν ἡ πᾶσα σπου-
δὴ, τοῦ δὲ πρῶτου παντελῶς ἀμελοῦμεν. Τοιγαροῦν ψευδόμεθα
μὲν, πῶς δὲ ἀποδείκνυται, ὅτι οὐ δεῖ ψεύδασθαι, πρόχειρον ἔχομεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΓ'.

1. Ἐπὶ πάντος πρόχειρα ἐκτέον ταῦτα·
Ἄγου δέ με, ὦ Ζεῦ, καὶ σύ γ' ἡ πεπρωμένη,
ὅποι ποθ' ὑμῖν εἶμι διαταταγμένος.
ὣς εἴψομαι γε ἄοκνος· ἦν δέ γε μὴ βάλω,
Κανὸς γινόμενος, οὐδὲν ἤτταν εἴψομαι.
2. Ὅστις δ' ἀνάγκη συγκειώρηκεν καλῶς,
Σοφὸς παρ' ἡμῖν, καὶ τὰ θεῶν ἐπίσταται.
3. Ἄλλ', ὦ Κρίτων, εἰ ταύτη τοῖς θεοῖς φίλον, ταύτη γινέσθω.
4. Ἐμέ δὲ Ἄνυτος καὶ Μελίτιος ἀποκτεῖναι μὲν δύνανται, βλά-
ψαι δὲ οὐ.

ΚΕΒΗΤΟΣ

ΘΗΒΑΙΟΥ

ΠΙΝΑΞ

ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ, ΞΕΝΟΣ ΚΑΙ ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ.

Ξ. **Ε**ΤΥΓΧΑΝΟΜΕΝ περιπατοῦντες ἐν τῷ τοῦ Κράνου ἱερῷ, ἐν ᾧ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἀνάθηματα ἐθεωροῦμεν· ἀνέκειτο δὲ καὶ πίναξ τις ἔμπροσθεν τοῦ νεῶ, ἐν ᾧ ἦν γραφή τις ξένη, καὶ μύθους ἔχουσα ἰδίους, οὓς οὐκ ἠδυνάμεθα συμβαλεῖν, τίνες καὶ πότε ἦσαν. Οὔτε γὰρ πόλις ἐδόκει ἡμῖν εἶναι τὸ γεγραμμένον, οὔτε στρατόπεδον, ἀλλὰ περίβολος ἦν, ἐν αὐτῷ ἔχων ἑτέρους περίβολους δύο, τὸν μὲν μείζω, τὸν δὲ ἐλάττω. Ἦν δὲ καὶ πύλη ἐπὶ τοῦ πρώτου περιβάλου· πρὸς δὲ τῇ πύλῃ ὄχλος ἐδόκει ἡμῖν πολὺς ἐφεστάναι. Καὶ ἔνδον δὲ, ἐν τῷ περιβάλῳ, πλήθος τι γυναικῶν ἐωράτο. Ἐπὶ δὲ τῆς εἰσόδου τοῦ πρώτου πυλῶνος καὶ περιβάλου γέρων τις ἐς ὧς, ἔμψασιν ἐποίει, ὡς προστάτων τι τῷ εἰσιόντι ὄχλῳ. Ἀπορούντων οὖν ἡμῶν περὶ τῆς μυθολογίας πρὸς ἀλλήλους πολὺν χρόνον, *Πρεσβύτης* τις παρεστώς,

Π. Οὐδὲν δεινὸν πάσχετε, ὦ Ξένοι (ἔφη), ἀποροῦντες περὶ τῆς γραφῆς ταύτης· οὐδὲ, γὰρ τῶν ἐπιχωρίων πολλοὶ οἴδασι, τίποτε αὕτη ἡ μυθολογία δύναίτο· οὐδὲ γάρ ἐστι πολιτικὸν τὸ ἀνάθημα· ἀλλὰ ξένος τις πάλαι ποτὲ ἀφίκετο δεῦρο, ἀνὴρ ἔμφρων, καὶ δεινὸς περὶ σοφίαν, λόγῳ τε καὶ ἔργῳ Πυθαγόρειόν τινα καὶ Παρμενίδειον ἐζηλωκὸς βίον, ὃς τό τε ἱερὸν τοῦτο, καὶ τὴν γραφὴν ἀνέθηκε τῷ Κράνῳ.

Ξ. Πότερον οὖν (ἔφην ἐγὼ), καὶ αὐτὸν τὸν ἄνδρα γινώσκαις ἑωρακῶς;

Π. Καὶ ἐθαύμασά γε (ἔφην), αὐτὸν πολὺν χρόνον νεώτερος ὄν. Πολλὰ γὰρ καὶ σπουδαῖα διελέγετο· καὶ περὶ ταύτης δὲ τῆς μυθολογίας πολλάκις αὐτοῦ ἠκηκῶειν διεξιόντος.

Ξ. Πρὸς Διὸς τοίνυν (ἔφην ἐγὼ), εἰμὴ τίς σοι μεγάλη ἀσχολία τυγχάνει οὕσα, διήγησαι ἡμῖν· πάνυ γὰρ ἐπιθυμοῦμεν ἀκοῦσαι, τίποτ' ἐστὶν ὁ μῦθος.

Π. Οὐδεὶς φθόνος, ὦ ξένοι (ἔφην). Ἀλλὰ τουτὶ πρῶτον δεῖ ὑμᾶς ἀκοῦσαι, ὅτι ἐπικίνδυνόν τι ἔχει ἡ ἐξήγησις.

Ξ. Οἷον τί (ἔφην ἐγὼ);

Π. Ὅτι, εἰμὲν προσέξετε (ἔφην), καὶ συνήσετε τὰ λεγόμενα, φρόνιμοι καὶ εὐδαίμονες ἔσεσθε· εἰ δὲ μὴ, ἄφρονες καὶ κακοδαίμονες, καὶ πικροὶ καὶ ἀμαθεῖς γενόμενοι, κακῶς βιώσεσθε. Ἔστι γὰρ ἡ ἐξήγησις ἐρικυῖα τῷ τῆς Σφιγγὸς αἰνίγματι, ὃ ἐκείνη προὔβαλλετο τοῖς ἀνθρώποις. Εἰ μὲν οὖν αὐτὸ συνή τις, ἐσώζετο· εἰ δὲ μὴ συνή, ἀπόλλυτο ὑπὸ τῆς Σφιγγός. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐξηγήσεως ἔχει ταύτης. Ἡ γὰρ ἀφροσύνη τοῖς ἀνθρώποις Σφίγξ ἐστίν. Δινίττεται δὲ τὰ δε, τί ἀγαθόν, τί κακόν, τί οὔτε ἀγαθόν, οὔτε κακόν ἐστὶν ἐν τῷ βίῳ. Ταῦτ' οὖν ἂν μὲν τις μὴ συνῆ, ἀπόλλυται ὑπ' αὐτῆς· οὐκ εἰσάπαξ, ὥσπερ ὁ ὑπὸ τῆς Σφιγγός καταβρωθεὶς ἀπέθνησκεν· ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ἐν ὄλῳ τῷ βίῳ καταφθίρεται, καθάπερ τῇ τιμωρίᾳ παραδιδόμενος. Ἐάν δέ τις γινῶ, ἀνάπαλιν ἢ μὲν ἀφροσύνη ἀπόλλυται, αὐτὸς δὲ σώζεται, καὶ μακάριος καὶ εὐδαίμων γίγνεται ἐν παντὶ τῷ βίῳ. Ὑμεῖς οὖν προσέχετε, καὶ μὴ παρακούετε.

Ξ. Ὁ Ἡράκλεις, ὡς εἰς μεγάλην τινὰ ἐπιθυμίαν ἐμβέβληκας ἡμᾶς, εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει.

Π. Ἀλλ' ἐστὶν (ἔφην), οὕτως ἔχοντα.

Ξ. Οὐκ ἂν φθάνοις τοίνυν διηγούμενος, ὡς ἡμῶν προσεζήντων οὐ παρέργως, ἐπεὶ περ καὶ τὸ ἐπιτίμιον τοιοῦτόν ἐστιν.

Ἀναλαβὼν οὖν ῥάβδον τινα, καὶ ἐκτείνας πρὸς τὴν γραφὴν,

II. Ὁρᾶτε (ἔφη), τὸν περίβολον τοῦτον;

E. Ὁρῶμεν.

II. Τοῦτο πρῶτον δεῖ εἰδέναι ὑμᾶς, ὅτι καλεῖται ὁ τόπος οὗτος, βίος· καὶ ὁ ὄχλος ὁ πολὺς, ὁ παρὰ τὴν πύλην ἐφεστῶς, οἱ μέλλοντες εἰσπορευέσθαι εἰς τὸν βίον, οὗτοί εἰσιν. Ὁ δὲ γέρον, ὁ ἄνω ἐστηκώς, ἔχων χάρτην τινα ἐν τῇ χειρὶ, καὶ τῇ ἐτέρᾳ ὡσπερ δεικνύων τι, οὗτος Δαίμων καλεῖται· προστάττει δὲ τοῖς εἰσπορευομένοις, τί δεῖ αὐτοὺς ποιεῖν, ὡς ἂν εἰσέλθωσιν εἰς τὸν βίον· καὶ δεικνύει ποίαν ὁδὸν αὐτοὺς δεῖ βαδίζειν εἰ σώζεσθαι μέλλουσιν ἐν τῷ βίῳ.

E. Ποίαν οὖν ὁδὸν κελεύει βαδίζειν, ἢ πῶς (ἔφη ἐγώ);

II. Ὁρᾶς (εἶπε), παρὰ τὴν πύλην θρόνον τινα καίμενον κατὰ τὸν τύπον τοῦτον, καθ' ὃν εἰσπορεύεται ὁ ὄχλος, ἐφ' οὗ κάθηται γυνὴ πεπλασμένη τῷ ἦθει, καὶ πιθανὴ φαινομένη, καὶ ἐν τῇ χειρὶ ἔχουσα ποτήριον τι;

E. Ὁρῶ. Ἀλλὰ τίς ἐστὶν αὕτη (ἔφη ἐγώ);

II. Ἀπάτη καλεῖται (φησὶν), ἢ πάντας τοὺς ἀνθρώπους πλα-
νῶσα.

E. Εἶτα τί πράττει αὕτη;

II. Τοὺς εἰσπορευομένους εἰς τὸν βίον ποτίζει τῇ ἑαυτῆς
δυνάμει.

E. Τοῦτο δὲ τί ἐστὶ τὸ ποτόν;

II. Πλάνος (ἔφη), καὶ ἄγνοια.

E. Εἶτα τί;

II. Πιόντες τοῦτο πορεύονται εἰς τὸν βίον.

E. Πότερον οὖν πάντες πίνουσιν τὸν Πλάνον, ἢ οὐ;

II. Πάντες πίνουσιν (ἔφη)· ἀλλ' οἱ μὲν πλεῖον, οἱ δὲ ἥττον. Ἔτι δὲ οὐχ' ὁρᾶς ἔνδον τῆς πύλης πλῆθός τι γυναικῶν, ἑταιρῶν παντοδαπὰς μορφὰς ἔχουσῶν;

Ε. Ὁρᾶ.

Π. Αὐταὶ τοίνυν, Δοξαί, καὶ Ἐπιθυμιαί, καὶ Ἡδοναὶ καλοῦνται. Ὅταν οὖν εἰσπορεύηται ὁ ὄχλος, ἀναπηδῶσιν αὐταί, καὶ περιπλέκονται πρὸς ἕκαστον, εἶτα ἀπάγουσι.

Ε. Ποῦ δὲ ἀπάγουσιν αὐτοὺς;

Π. Λί μὲν εἰς τὸ σώζεσθαι (ἔφη), αἱ δὲ εἰς τὸ ἀπόλλυσθαι διὰ τὴν Ἀπάτην.

Ε. Ὁ δαιμόνιε, ὡς χαλεπὸν τὸ πύμα λέγεις!

Π. Καὶ πᾶσαι γε (ἔφη) ἐπαγγέλλονται ὡς ἐπὶ τὰ βέλτιστα ἄξουσαι, καὶ εἰς βίον εὐδαίμονα καὶ λυσιτελεῖν. Οἱ δὲ διὰ τὴν ἄγνοϊαν, καὶ τὸν Πλάνον, ὃν πεπώκασι παρὰ τῆς Ἀπάτης, αὐχ' εὐρίσκουσι παῖα ἐστὶν ἢ ἀληθινὴ ὁδὸς ἢ ἐν τῷ βίῳ, ἀλλὰ πλανῶνται εἰκῆ ὡσπερ ὄρξ καὶ τοὺς πρότερον εἰσπορευομένους, *ὡς* περιάγοντας ὅπη ἂν τύχοι.

Ε. Ὁρᾶ τούτους (ἔφη). Ἡ δὲ γυνὴ ἐκείνη τίς ἐστίν, ἢ ὡσπερ τυφλὴ καὶ μαινομένη τις εἶναι δοκοῦσα, καὶ ἐστηκυῖα ἐπὶ λίθου τινὸς στρογγύλου;

Π. Καλεῖται μὲν (ἔφη) Τύχη· ἐστὶ δὲ οὐ μόνον τυφλὴ, ἀλλὰ καὶ μαινομένη, καὶ κωφὴ.

Ε. Αὕτη οὖν τί ἔργον ἔχει;

Π. Περιπορεύεται πανταχοῦ (ἔφη)· καὶ παρ' ὧν μὲν ἀρπάζει τὰ ὑπάρχοντα, καὶ ἑτέροις δίδωσι· παρὰ δὲ τῶν αὐτῶν πάλιν ἀφαιρεῖται παραχρῆμα ἃ ἔδωκε, καὶ ἄλλοις δίδωσιν εἰκῆ καὶ ἀβεβαίως. Διὸ καὶ τὸ σημεῖον καλῶς μνησθεὶ τὴν φύσιν αὐτῆς.

Ε. Ποῖον τοῦτο (ἔφη) ἐγώ;

Π. Ὅτι ἐπὶ στρογγύλου λίθου ἔστηκεν.

Ε. Εἶτα τί τοῦτο σημαίνει;

Π. Ὅτι οὐκ ἀσφαλὴς, οὐδὲ βεβαία ἐστὶν ἢ παρ' αὐτῆς δόσις. Ἐκπτώσεις γὰρ μεγάλαι καὶ σκληραὶ γίγνονται, ὅταν τις αὐτῆ πιστεύσῃ.

Ξ. Ὁ δὲ ὄχλος τῶν ἀνθρώπων, ὁ πολὺς οὗτος περὶ αὐτὴν ἐστηκώς, τί βούλεται; καὶ τίνες καλοῦνται;

Π. Καλοῦνται μὲν οὗτοι Ἀπροβούλευτοι· αἰτοῦσι δὲ ἕκαστος αὐτῶν ἃ ῥίπτει.

Ξ. Πῶς οὖν οὐχ ὁμοίαν ἔχουσι τὴν μορφήν, ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν δοκοῦσι χαίρειν, οἱ δὲ ἀθυμοῦσιν, ἐκτετακότες τὰς χεῖρας;

Π. Οἱ μὲν δοκοῦντες (ἔφη) χαίρειν, καὶ γελᾶν αὐτῶν, οἱ εἰληφότες τι παρὰ τῆς Τύχης εἰσίν· οὗτοι δὲ καὶ ἀγαθὴν Τύχην αὐτὴν καλοῦσιν. Οἱ δὲ δυκοῦντες κλαίειν, καὶ τὰς χεῖρας ἐκτετακότες, εἰσὶ παρ' ὧν ἀφείλετο ἃ ἔδωκε πρῦτερον αὐτοῖς. Οὗτοι δὲ πάλιν Κακὴν Τύχην αὐτὴν καλοῦσι.

Ξ. Τίνα οὖν ἔστιν ἃ δίδωσιν αὐτοῖς, ὅτι οὕτως οἱ μὲν λαμβάνοντες χαίρουσιν, οἱ δὲ ἀποβάλλοντες κλαίουσι;

Π. Ταῦτα (ἔφη) ἃ παρὰ τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις δοκεῖ εἶναι ἀγαθά.

Ξ. Ταῦτα οὖν τίνα ἐστί;

Π. Πλοῦτος δηλαδὴ καὶ Δόξα, καὶ Εὐγένεια, καὶ Τέκνα, καὶ Τυραννίδες, καὶ Βασιλείαι, καὶ τ' ἄλλα ὅσα τούτοις παραπλήσια.

Ξ. Ταῦτα οὖν πῶς; οὐκ ἔστιν ἀγαθά;

Π. Περὶ μὲν τούτων (ἔφη) καὶ αὖθις ἐκποιήσει διαλέγεσθαι. Νῦν δὲ περὶ τὴν μυθολογίαν γενώμεθα.

Ξ. Ἐστω οὕτως.

Π. Ὄρθῳ οὖν, ὡς ἂν παρέλθῃς τὴν πύλην ταύτην, ἀνώτερον ἄλλον περίβολον, καὶ γυναῖκας ἔξω τοῦ περιβόλου ἐστηκυῖας, κεκοσμημένας ὡσπερ [αἱ] ἐτέραι εἰώθασι;

Ξ. Καὶ μάλα.

Π. Αὗται τοίνυν, ἡ μὲν Ἀκρασία καλεῖται, ἡ δὲ Ἄσωτία, ἡ δὲ Ἀπληστία, ἡ δὲ Κολακεία.

Ξ. Τί οὖν ὧδε ἐστήκασιν αὗται;

Π. Παρατηροῦσιν (ἔφη) τοὺς εἰληφότας τι παρὰ τῆς τύχης.

Ε. Εἶτα τί;

Π. Ἀναπηδῶσι, καὶ συμπλέκονται αὐτοῖς καὶ κολακεύουσι, καὶ ἀξιούσι παρ' αὐταῖς μένειν, λέγουσαι ὅτι βίον ἔξουσιν ἡθύν, καὶ ἄπονον, καὶ κακοπάθειαν, ἔχοντα οὐδεμίαν. Ἐὰν οὖν τις πεισθῇ ὑπ' αὐτῶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν Ἰδουπαίθειαν, μέχρι μὲν τινος ἠδεῖα δοκεῖ εἶναι ἡ διατριβή, ἕως ἂν γαργαλίῃ τὸν ἄνθρωπον εἰτ' οὐκέτι. Ὅταν γὰρ ἀνανήψῃ, αἰσθάνεται ὅτι οὐκ ἤσθιεν, ἀλλ' ὑπ' αὐτῆς κατησθίετο καὶ ὑβρίζετο. Διὸ καὶ, ὅταν ἀναλώσῃ πάντα, ὅσα ἔλαβε παρὰ τῆς Τύχης, ἀναγκάζεται ταύταις ταῖς γυναῖξιν δουλεύειν, καὶ πάνθ' ὑπομένειν, καὶ ἀσχημονεῖν καὶ ποιεῖν ἕνεκεν τούτων, ὅσα ἐστὶ βλαβερὰ, οἷον ἀποστареῖν, ἱεροσυλεῖν, ἐπιπορκεῖν, πρᾶδιδόναι, ληΐζεσθαι, καὶ πάνθ' ὅσα τούτοις παραπλήσια. Ὅταν οὖν πάντα αὐτοῖς ἐπιλίπη, παραδίδονται τῇ Τιμωρίᾳ.

Ε. Ποία δέ ἐστιν αὕτη;

Π. Ὅρξς ὀπίσω τι αὐτῶν (ἔφη), ὥσπερ θύριον μικρὸν, καὶ τόπον στενόν τινα, καὶ σκοτεινόν;

Ε. Καὶ μάλα.

Π. Οὐκοῦν καὶ γυναῖκες αἰσχραὶ, καὶ ρυπαραὶ, καὶ βράκη ἡμφιεσμένοι δοκοῦσι συνεῖναι.

Ε. Καὶ μάλα.

Π. Δῦται τοίνυν (ἔφη), ἡ μὲν τὴν μᾶστιγα ἔχουσα, καλεῖται Τιμωρία· ἡ δὲ τὴν κεφαλὴν ἐν τοῖς γόνασιν ἔχουσα, Λύπη, ἡ δὲ τὰς τρίχας τίλλουσα ἑαυτῆς, Ὀδύνη.

Ε. Ὁ δ' ἄλλος οὗτος ὁ παρεστηκὸς αὐταῖς δυσειδής τις, καὶ λεπτός, καὶ γυμνός, καὶ μετ' αὐτοῦ τις ὁμοία αὐτῷ, αἰσχρὰ, καὶ λεπτή, τίνες εἰσὶ;

Π. Ὁ μὲν, Ὀδυρμός καλεῖται (ἔφη)· ἡ δὲ ἀδελφὴ αὐτοῦ, Ἄθυμία. Τούτοις οὖν παραδίδονται, καὶ μετὰ τούτων συμβιωῖ τιμωρούμενος. Εἶτα ἐνταῦθα πάλιν εἰς τὸν ἕτερον οἶκον ῥίπτεται, εἰς τὴν Κακοδαμονίαν, καὶ ὧδε τὸν λοιπὸν βίον καταστρέφει ἐν πάσῃ κακοπραγίᾳ, ἂν μὴ ἡ Μετάνοια αὐτῷ τύχῃ συναντήσασα.

Ξ. Εἶτα τί γίνεται, ἐὰν ἡ Μετάνοια αὐτῷ συναντήσῃ;

Π. Ἐξαιρεί αὐτὸν ἐκ τῶν κακῶν, καὶ συνίστησιν αὐτῷ ἑτέραν Δόξαν καὶ Ἐπιθυμίαν, τὴν εἰς τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν ἀγούσαν, ἅμα δὲ καὶ τὴν εἰς τὴν Ψευδοπαιδείαν καλουμένην.

Ξ. Εἶτα τί γίνεται;

Π. Ἐὰν μὲν (φησὶ) τὴν Δόξαν ταύτην προσδέξῃται, τὴν ἀγούσαν αὐτὸν εἰς τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν, καθαρῆς ὑπὲρ αὐτῆς σώζεται, καὶ μακάριος καὶ εὐδαίμων γίνεται ἐν παντὶ τῷ βίῳ· εἰ δὲ μὴ, πάλιν πλανᾶται ὑπὸ τῆς Ψευδοδοξίας.

Ξ. Ὡς Ἡράκλεις, ὡς μέγας ὁ κίνδυνος ἄλλος οὗτος! ἡ δὲ Ψευδοπαιδεία, ποία ἐστὶν (ἔφη ἐγώ);

Π. Οὐχ ὄρας τὸν ἕτερον περιβόλον ἐκεῖνον;

Ξ. Καὶ μάλα (ἔφη ἐγώ).

Π. Οὐκοῦν ἔξω τοῦ περιβόλου παρὰ τὴν εἴσοδον γυνή τις ἔστηκεν, ἢ δοκεῖ πάνυ καθάριος καὶ εὐτακτος εἶναι;

Ξ. Καὶ μάλα.

Π. Ταύτην τοίνυν οἱ πολλοὶ, καὶ εἰκαῖσι τῶν ἀνθρώπων, Παιδείαν καλοῦσιν· οὐκ ἔστι δὲ, ἀλλὰ Ψευδοπαιδεία (ἔφη). Οἱ μὲν τοι σωζόμενοι, ὅπου ταν βούλωνται εἰς τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν ἐλθεῖν, ὧδε πρῶτον παραγίγνονται.

Ξ. Πότερον οὖν ἄλλη ὁδὸς οὐκ ἔστιν, ἐπὶ τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν ἀγούσα;

Π. Ἔστιν (ἔφη).

Ξ. Οὗτοι δὲ οἱ ἄνθρωποι, οἱ ἔσω τοῦ περιβόλου ἀνακάμπτοντες, τίνες εἰσὶν;

Π. Οἱ τῆς Ψευδοπαιδείας (ἔφη) ἐρασταὶ, ἠπατημένοι, καὶ οἰόμενοι μετὰ τῆς ἀληθινῆς Παιδείας συνομιλεῖν.

Ξ. Τίνες οὖν καλοῦνται οὗτοι;

Π. Οἱ μὲν Ποιηταὶ (ἔφη), οἱ δὲ Ῥήτορες, οἱ δὲ Διαλεκτικοί, οἱ δὲ Μουσικοὶ, οἱ δὲ Ἀριθμητικοί, οἱ δὲ Γεωμέτραι, οἱ δὲ,

Ἀστρολόγοι, οἱ δὲ Ἡδονικοὶ, οἱ δὲ Περιπατητικοὶ, οἱ δὲ Κριτικοὶ, καὶ ὅσοι ἄλλοι τούτοις εἰσι παραπλήσιοι.

Ξ. Αἱ δὲ γυναῖκες ἐκεῖναι, αἱ δοκοῦσαι περιτρέχειν, ὁμοίαι ταῖς πρώταις, ἐν αἷς ἔφης εἶναι τὴν Ἀκρασίαν, καὶ αἱ ἄλλαι αἱ μετ' αὐτῶν, τίνες εἰσίν;

Π. Αὐταὶ ἐκεῖναι εἰσιν (ἔφη).

Ξ. Πότερον οὖν καὶ ὧδε εἰσπορεύονται;

Π. Νῆ Δία καὶ ὧδε σπανίως δέ, καὶ οὐχὶ ὥσπερ ἐν τῷ πρώτῳ περιβόλῳ.

Ξ. Πότερον οὖν καὶ αἱ Δόξαι;

Π. Ναί (ἔφη). Μένει γὰρ καὶ ἐν τούτοις τὸ πόμα, ὃ ἔπιον παρὰ τῆς Ἀπάτης, καὶ ἡ ἄγνοια μένει καὶ ἐν τούτοις, νῆ Δία, καὶ μετ' αὐτῆς γε ἡ Ἀφροσύνη καὶ οὐ μὴ ἀπέλθῃ ἀπ' αὐτῶν οὐθ' ἡ Δόξα, οὐθ' ἡ λοιπὴ Κακία, μέχρις ἂν ἀπογνόντες τῆς Ψευδοπαιδείας εἰσέλθωσιν εἰς τὴν ἀληθινὴν ὁδὸν, καὶ πίωσι τὰς τούτων καθαρτικὰς δυνάμεις. Εἶτα, ὅταν καθαρθῶσι, καὶ ἐκβάλωσι τὰ κακὰ πᾶνθ' ὅσ' ἂν ἔχωσι, καὶ τὰς Δόξας, καὶ τὴν ἄγνοιαν, καὶ τὴν λοιπὴν Κακίαν πᾶσαν, τότε ἂν οὕτως σωθήσονται. Ὡς δὲ μένοντες παρὰ τῆς Ψευδοπαιδείας οὐδέποτε ἀπολυθήσονται, οὐδὲ ἐλλείψει αὐτοὺς κακὸν οὐδὲν ἕνεκα τούτων τῶν μαθημάτων.

Ξ. Ποία οὖν ἐστὶν αὕτη ἡ ὁδὸς ἢ φέρουσα εἰς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν (ἔφην);

Π. Ὅραξ ἄνω (ἔφη) τόπον τινα ἐκεῖνον, ὅπου οὐδεὶς ἐπικατοικεῖ, ἀλλ' ἔρημος δοκεῖ εἶναι;

Ξ. Ὅρῳ.

Π. Οὐκοῦν καὶ θύραν τινα μικρὰν, καὶ ὁδὸν τινα πρὸ τῆς θύρας, ἥτις οὐ πολὺ ὀχλεῖται, ἀλλ' ὀλίγοι πάνυ πορεύονται, ὥσπερ ἀνοδίας τινὸς καὶ τραχείας καὶ πετρώδους εἶναι δοκούσης;

Ξ. Καὶ μάλα (ἔφην).

Π. Οὐκοῦν καὶ βουνός τις ὑψηλὸς δοκεῖ εἶναι, καὶ ἀνάβασις στενὴ πᾶνυ, καὶ κρημνοὺς ἔχουσα ἔνθεν καὶ ἔνθεν βαθεῖς;

Ξ. Ὅρῳ.

Π. Αὕτη τοίνυν ἐστὶν ἡ ὁδὸς (ἔφη) ἡ ἄγουσα πρὸς τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν.

Ξ. Καὶ μάλα γε χαλεπὴ προσιδεῖν.

Π. Οὐκοῦν καὶ ἄνω ἐπὶ τοῦ βουνοῦ ὄραξ πέτραν τινὰ μεγάλην καὶ ὑψηλήν, καὶ κύκλω ἀπόκρημνον;

Ξ. Ὅρῳ (ἔφη).

Π. Ὁραξ οὖν καὶ γυναῖκας δύο ἐστηκυίας ἐπὶ τῇ πέτρᾳ, λιπαράς, καὶ εὐεκτούσας τῷ σώματι, ὡς ἐκτετάκασι τὰς χεῖρας προθύμως;

Ξ. Ὅρῳ· ἀλλὰ τίνες καλοῦνται (ἔφη) αὗται;

Π. Ἡ μὲν, Ἐγκράτεια καλεῖται (ἔφη)· ἡ δὲ Καρτερία· εἰσὶ δὲ ἀδελφαί.

Ξ. Τί οὖν τὰς χεῖρας ἐκτετάκασιν οὕτω προθύμως;

Π. Παρακαλοῦσιν (ἔφη) τοὺς παραγινομένους ἐπὶ τὸν τόπον, θαρραῖν, καὶ μὴ ἀποδειλιᾶν, λέγουσαι, ὅτι βραχὺ ἔτη δεῖ καρτερῆσαι αὐτοὺς, εἴτα ἤξουσιν εἰς ὁδὸν καλήν.

Ξ. Ὅταν οὖν παραγένωνται ἐπὶ τὴν πέτραν, πῶς ἀναβαίνουσιν; ὁρῶ γὰρ ὁδὸν φέρουσαν οὐδεμίαν ἐπ' αὐτήν.

Π. Αὗται ὑπὸ τοῦ κρημνοῦ προσκαταβαίνουσι, καὶ ἔλκουσιν αὐτοὺς ἄνω πρὸς αὐτάς. Εἶτα κελεύουσιν αὐτοὺς διαναπαύσασθαι καὶ μετὰ μικρὸν διδάσασιν ἰσχὺν καὶ θάρσος, καὶ ἐπαγγέλλονται αὐτοὺς καταστήσειν πρὸς τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν, καὶ δεικνύουσιν αὐτοῖς τὴν ὁδὸν, ὡς ἔστι καλὴ τε, καὶ ὁμαλὴ, καὶ εὐπόρευτος, καὶ καθαρὰ πάντως κακοῦ, ὡσπερ ὄραξ.

Ξ. Ἐμφαίνει, νῆ Δία.

Π. Ὁραξ οὖν (ἔφη) ἔπαρσθεν τοῦ ἀλλοῦς ἐκείνου καὶ τόπον τίνα,

ὡς δοκεῖ καλός τε εἶναι, καὶ λειμωνοειδής, καὶ φωτὶ πολλῷ κατα-
λαμπόμενος;

Ξ. Καὶ μάλα.

Π. Κατανοεῖς οὖν καὶ ἐν μέσῳ τῶ λειμῶνι περίβολον ἕτερον
καὶ πύλην ἑτέραν;

Ξ. Ἔστιν οὕτως. Ἀλλὰ τίς καλεῖται ὁ τόπος οὗτος;

Π. Εὐδαιμόνων οἰκητήριον (ἔφη). ὧδε γὰρ διατρίβουσιν
αἱ Ἄρεται πᾶσαι, καὶ ἡ Εὐδαιμονία.

Ξ. Εἶεν (ἔφην ἐγώ). ὡς καλὸν λέγεις τὸν τόπον εἶναι.

Π. Οὐκοῦν παρὰ τὴν πύλην ὄραξ (ἔφη), ὅτι γυνή τις ἐστὶ, καλῆ
καὶ καθεστηκυῖα τὸ πρόσωπον, μέση δὲ καὶ κεκριμμένη ἤδη τῇ
ἡλικίᾳ, στολὴν δ' ἔχουσα ἀπλῆν τε καὶ ἀκαλλώπιστον; ἔστηκε δὲ
οὐκ ἐπὶ στρογγύλου λίθου, ἀλλ' ἐπὶ τετραγώνου, ἀσφαλῶς κειμένου.
Καὶ μετ' αὐτῆς ἄλλαι δύο εἰσὶ, θυγατέρες τινὲς δοκοῦσαι εἶναι.

Ξ. Ἐμφαίνει οὕτως ἔχειν.

Π. Τούτων τοίνυν ἡ μὲν ἐν τῷ μέσῳ, Παιδεία ἐστίν· ἡ δὲ, Ἀλή-
θεια· ἡ δὲ, Πειθῶ.

Ξ. Τί δὲ ἔστηκεν ἐπὶ λίθου τετραγώνου αὕτη;

Π. Σημεῖον (ἔφη), ὅτι ἀσφαλῆς τε καὶ βεβαία ἡ πρὸς αὐτὴν
ὁδός ἐστι τοῖς ἀφικνουμένοις, καὶ τῶν διδομένων ἀσφαλῆς ἡ δόσις
τοῖς λαμβάνουσι.

Ξ. Καὶ τίνα ἐστίν, ἃ δίδωσιν αὕτη;

Π. Θάρσος, καὶ Ἀφοβία (ἔφη ἐκείνος).

Ξ. Ταῦτα δὲ τίνα ἐστίν;

Π. Ἐπιστήμη (ἔφη) τοῦ μηδὲν ἂν ποτε δεινὸν παθεῖν ἐν τῷ
βίῳ.

Ξ. Ὡ Ἡράκλειε, ὡς καλὰ (ἔφην) τὰ δῶρα! Ἀλλὰ τίνος ἕνεκεν
οὕτως ἔξω τοῦ περιβόλου ἔστηκεν;

Π. Ὅπως τοὺς παραγινόμενους (ἔφη) θεραπείη καὶ ποτίζη

τὴν καθαρτικὴν δύναμιν. Εἴθ', ὅταν καθαρθῶσιν, οὕτως αὐτοὺς εἰσάγει πρὸς τὰς ἀρετάς.

Ξ. Πῶς τοῦτο (ἔφη ἐγώ); Οὐ γὰρ συνίημι.

Π. Ἀλλὰ συνήσεις (ἔφη). Ὡς ἂν, εἴ τις φιλοθύμους κάμνων ἐτύγχανε, πρὸς ἰατρὸν ἂν δήπου γενόμενος, πρότερον καθαρτικῆς ἐξέβαλε τὰ νοσοποιῶντα· εἶτα οὕτως ἂν αὐτὸν ὁ ἰατρὸς εἰς ἀνάληψιν καὶ ὑγίειαν κατέστησεν. Εἰ δὲ μὴ ἐπέιθετο οἷς ἐπέταττεν, εὐλόγως ἂν δήπου ἀπωσθεῖς ἐξώλετο ὑπὸ τῆς νόσου.

Ξ. Ταῦτα μὲν συνίημι (ἔφη ἐγώ).

Π. Τὸν αὐτὸν τοίνυν τρόπον (ἔφη), καὶ πρὸς τὴν παιδείαν ὅταν τις παραγίγηται, θεραπεύει αὐτὸν, καὶ ποτίζει τῇ ἑαυτῆς δυνάμει, ὅπως ἐκκαθάρῃ πρῶτον καὶ ἐκβάλλῃ τὰ κακὰ, ὅσα ἔχων ἦλθε.

Ξ. Ποῖα ταῦτα;

Π. Τὴν ἄγνοιαν καὶ τὸν Πλάνον, ἃ παρὰ τῆς Ἀπάτης ἐπεπώκει, καὶ τὴν Ἀλαζονείαν, καὶ τὴν Ἐπιθυμίαν, καὶ τὴν Ἀκρασίαν, καὶ τὸν θυμὸν, καὶ τὴν Φιλαργυρίαν, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, ὧν ἀνεπλήσθη ἐν τῷ πρώτῳ περιβόλῳ.

Ξ. Ὅταν οὖν καθαρθῇ, ποῦ αὐτὸν ἀποστέλει;

Π. Ἐνδον (ἔφη) πρὸς τὴν Ἐπιστήμην, καὶ πρὸς τὰς ἄλλας Ἀρετάς.

Ξ. Ποίας ταύτας;

Π. Οὐχ' ὄρας (ἔφη) ἔσω τῆς πύλης χορὸν γυναικῶν ὡς εὐειδεῖς δοκοῦσιν, εἶναι καὶ εὐτακτοὶ, καὶ στολὴν ἀτρύφερον καὶ ἀπλῆν ἔχουσιν· ἔτη τε ὡς ἀπλαστοὶ εἰσι, καὶ οὐδαμῶς κεκαλλωπισμέναι, καθάπερ αἱ ἄλλαι;

Ξ. Ὅρῳ (ἔφη). Ἀλλὰ τίνες αὐταὶ καλοῦνται;

Π. Ἡ μὲν πρώτη, Ἐπιστήμη (ἔφη) καλεῖται. Αἱ δὲ ἄλλαι, ταύτης ἀδελφαί, Ἀνδρεία, Δικαιοσύνη, Καλοκάγαθία, Σωφροσύνη, Εὐταξία, Ἐλευθερία, Ἐγκράτεια, Πράοτης.

Ξ. Ὡ κάλλισται (ἔφη ἐγώ)! ὡς ἐν μεγάλῃ ἐλπίδι ἐσμὲν!

Ε. Ἐπειδὴν οὖν θεωρήσῃ πάντα, τί ποιεῖ; ἢ ποῦ ἔτι βαδίζει;

Π. Ὅποι ἂν βούληται (ἔφη) πανταχοῦ γάρ ἐστιν αὐτῷ ἀσφάλεια, ὥσπερ τῷ τὸ Κωρύκιον ἄντρον ἔχοντι. Καὶ πανταχοῦ οὐ ἂν ἀφίκηται, πάντα καλῶς βιώσεται μετὰ πάσης ἀσφαλείας. Ἰποδέζονται γὰρ αὐτὸν ἀσμένως πάντες, καθάπερ τὸν ἱατρὸν οἱ πάσχοντες.

Ε. Πότερον οὖν κάκεινας τὰς γυναῖκας, ἃς ἔφησθαι θηρία εἶναι, οὐκ ἔτι φοβεῖται, μὴ τι πάθῃ ὑπ' αὐτῶν;

Π. Νῆ Δία, οὐδὲν οὐ μὴ διοχληθήσεται, οὔτε ὑπὸ Ὀδύνης, οὔτε ὑπὸ Λύπης, οὔτε ὑπ' Ἀκρασίας, οὔτε ὑπὸ Φιλαργυρίας, οὔτε ὑπὸ Πενίας, οὔτε ὑπ' ἄλλου κακοῦ οὐθενός. Ἀπάντων γὰρ κυριεῖει, καὶ ἐπάνω πάντων ἐστὶν τῶν πρότερον αὐτὸν λυπούντων, καθάπερ οἱ ἐχιολέκται. Τὰ γὰρ θηρία δήπου, τὰ πάντας τοὺς ἄλλους κακοποιούντα μέχρι θανάτου, ἐκείνους οὐ λυπεῖ, διὰ τὸ ἔχειν ἀντιφάρμακον αὐτούς. Οὕτω καὶ τοῦτον οὐκ ἔτι οὐθέν λυπεῖ, διὰ τὸ ἔχειν ἀντιφάρμακον.

Ε. Καλῶς ἐμοὶ δοκεῖς λέγειν. Ἄλλ' ἔτι τοῦτό μοι εἰπέ: τίνες εἰσὶν οὗτοι οἱ δοκοῦντες ἐκεῖθεν ἀπὸ τοῦ βουνοῦ παραγίγνεσθαι; καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ἐστεφανωμένοι, ἔμφρασιν ποιοῦσιν εὐφροσύνης τινός; οἱ δὲ, ἀστεφάνωτοι, λύπης καὶ ταραχῆς καὶ τὰς κνήμας [δὲ] καὶ τὰς κεφαλὰς δοκοῦσι τετρίφθαι· κατέχονται δὲ ὑπὸ γυναικῶν τινων.

Π. Οἱ μὲν ἐστεφανωμένοι, οἱ σεσωσμένοι εἰσὶ πρὸς τὴν Παιδείαν, καὶ εὐφραίνονται, τετυχηκότες αὐτῆς· οἱ δὲ ἀστεφάνωτοι, οἱ μὲν, ἀπεγνωσμένοι ὑπὸ τῆς Παιδείας ἀνακάμπουσι, κακῶς καὶ ἀθλίως διακείμενοι· οἱ δὲ, ἀποδεδειλιακότες, καὶ ἀναβεβηκότες πρὸς τὴν Καρτερίαν, πάλιν ἀνακάμπουσι, καὶ πλανῶνται ἀνοδίᾳ.

Ε. Αἱ δὲ γυναῖκες, αἰμετ' αὐτῶν ἀκολουθοῦσαι, τίνας εἰσὶν αὐταί;

Π. Λύπαι (ἔφη), καὶ Ὀδύναι, καὶ Ἀθυμίαι, καὶ Ἀδοξίαι καὶ Ἄγνοιαι.

Ε. Πάντα κακὰ λέγεις αὐτοῖς ἀκολουθεῖν.

Π. Νῆ δία, πάντα (ἔφη) καὶ ἐπακολουθοῦσιν. Οὗτοι δὲ, ὅταν παραγένωνται εἰς τὸν πρῶτον περίβολον πρὸς τὴν Ἡδυπάθειαν καὶ τὴν Ἀκρασίαν, οὐχ ἑαυτοὺς αἰτιῶνται, ἀλλ' εὐθὺς κακῶς λέγουσι καὶ τὴν Παιδείαν, καὶ τοὺς ἐκεῖσε βαδίζοντας, ὡς ταλαίπωροι καὶ ἀθλοῖοί εἰσι καὶ κακοδαίμονες, οἱ τὸν βίον τὸν παρ' αὐτοῖς καταλιπόντες κακῶς ζῶσι, καὶ οὐκ ἀπολαύουσι τῶν παρ' αὐτοῖς ἀγαθῶν.

Ξ. Ποῖα δὲ [καὶ] λέγουσιν ἀγαθὰ εἶναι;

Π. Τὴν Ἀσωτίαν, καὶ τὴν Ἀκρασίαν, ὡς εἶποι ἂν τις ἐπὶ κεφαλαίου. Τὸ γὰρ εὐωχεῖσθαι βροσχημάτων τρόπον, καὶ ἀπολαύειν, μέγιστον ἀγαθὸν ἡγοῦνται εἶναι.

Ξ. Αἱ δὲ ἐκεῖθεν παραγιγνόμεναι ἕτεροι γυναῖκες, ἰλαραὶ τε καὶ γελῶσαι, τίνες καλοῦνται;

Π. Δόξαι (ἔφη) καὶ ἀγαγοῦσαι πρὸς τὴν Παιδείαν τοὺς εἰσελθόντας πρὸς τὰς Ἀρετὰς, ἀνακάμπουσιν, ὅπως ἐτέρους ἀγάγωσι, καὶ ἀναγγεῖλωσιν, ὅτι εὐδαίμονες ἤδη γεγόνασιν οὐς τότε ἀπήγαγον.

Ξ. Πότερον οὖν (ἔφην ἐγώ), αὐται εἴσω πρὸς τὰς Ἀρετὰς εἰσπορεύονται;

Π. (ἔφη) Οὐ. Οὐ γὰρ θέμις Δόξαν εἰσπορεύεσθαι πρὸς τὴν Ἐπιστήμην, ἀλλὰ τῇ Παιδείᾳ παραδιδόασιν αὐτοῦς. Εἶτα, ὅταν ἡ Παιδεία παραλάβῃ, ἀνακάμπουσιν αὐται πάλιν, ἄλλους ἄξουσιν ὥσπερ αἱ νῆες, τὰ φορτία ἐξελόμεναι, πάλιν ἀνακάμπουσιν, καὶ ἄλλων τινῶν γεμίζονται.

Ξ. Ταῦτα μὲν δὴ καλῶς μοι δοκεῖς (ἔφην) ἐξηγήσθαι. Ἀλλ' ἐκεῖνο οὐδέπω ἡμῖν δεδήλωκας, τί προστάττει τὸ Δαιμόνιον τοῖς εἰσπρευομένοις εἰς τὸν βίον ποιεῖν.

Π. Θαρσέειν (ἔφη). Διὸ καὶ ἡμεῖς θαρσέετε πάντα γὰρ ὑμῖν ἐξηγήσομαι, καὶ οὐδὲν ἀποκρύψω.

Ξ. Καλῶς λέγεις (ἔφην ἐγώ).—Ἐκτείνας οὖν τὴν χεῖρα πάλιν,

Π. Ὁρᾶτε (ἔφη) τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ἣ δοκεῖ τυφλὴ τις εἶναι, καὶ ἐπὶ λίθου στρογγύλου ἐστάναι, ἣν καὶ ἄρτι ὑμῖν εἶπον ὅτι Τύχη καλεῖται;

Ξ. Ὁρῶμεν.

Π. Ταύτη κελεύει (ἔφη) μὴ πιστεύειν, καὶ βέβαιον μηδὲν πιστεύειν μηδὲ ἀσφαλὲς ἔχειν, ὅτι ἂν παρ' αὐτῆς λάβῃ τις, μηδὲ ὡς ἴδια ἡγεῖσθαι. Οὐδὲν γὰρ κωλύει, ταῦτα πάλιν ἀφελῆσθαι, καὶ ἐτέρῳ διδόναι· πολλάκις γὰρ τοῦτο εἴωθε ποιεῖν. Καὶ διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν κελεύει πρὸς τὰς παρ' αὐτῆς δόσεις ἀπτητῆτους γίγνεσθαι, καὶ μῆτε χαίρειν ὅταν διδῶ, μῆτε ἀθυμεῖν ὅταν ἀφέλῃται, καὶ μῆτε ψέγειν αὐτήν, μῆτε ἐπαινεῖν. Οὐδὲν γὰρ ποιεῖ μετὰ λογισμοῦ, ἀλλ' εἰκῆ, καὶ ὡς ἔτυχε, πάντα, ὡσπερ πρότερον ὑμῖν ἔλεξα. Διὰ τοῦτο οὖν τὸ Δαιμόνιον κελεύει μὴ θαυμάζειν, ὅτι ἂν πράττῃ αὕτη, μηδὲ γίγνεσθαι ὁμοίους τοῖς κακοῖς τραπεζίταις. Καὶ γὰρ ἐκαῖνοι, ὅταν μὲν λάβωσι τὸ ἀργύριον παρὰ τῶν ἀνθρώπων, χαίρουσι, καὶ ἴδιον νομίζουσιν εἶναι. Ὅταν δὲ ἀπατῶνται, ἀγανακτοῦσι, καὶ δεινὰ οἴονται πεπονθέναι, οὐ μνημονεύοντες, ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔλαβον τὰ θέματα, ἐφ' ᾧ οὐδὲν κωλύει τὸν θέμενον πάλιν κομίσασθαι. Ἔσαστύως τοίνυν κελεύει ἔχειν τὸ Δαιμόνιον καὶ πρὸς τὴν παρ' αὐτῆς δόσιν· καὶ μνημονεύειν, ὅτι τοιαύτην ἔχει φύσιν ἡ Τύχη, ὥστε, ἂ δέδωκεν, ἀφελῆσθαι, καὶ ταχέως πάλιν δοῦναι· πολλαπλάσια, αἷθις δὲ ἀφελῆσθαι, ἂ δέδωκεν· οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ τὰ προϋπάρχοντα. Ἄ γοῦν διδῶ, κελεύει λαμβάνειν παρ' αὐτῆς, καὶ συντόμως ἀπελθεῖν ἔχοντας πρὸς τὴν βεβαίαν καὶ ἀσφαλῆ δόσιν.

Ξ. Ποίαν ταύτην (ἔφη ἐγώ);

Π. Ἦν λήφοντα παρὰ τῆς Παιδείας, ἣν διασωθῶσιν ἐκεῖ.

Ξ. Αὕτη οὖν τίς ἐστιν;

Π. Ἡ ἀληθὴς Ἐπιστήμη (ἔφη) τῶν συμφερόντων, καὶ ἀσφαλῆς δόσις καὶ βεβαία, καὶ ἀμετάβλητος. Φεύγειν οὖν κελεύει συντό-

μως πρὸς ταύτην, καὶ ὅταν ἔλθωσι πρὸς τὰς γυναῖκας ἐκεῖνας αἰ
καὶ πρότερον εἶπον ὅτι Ἀκρασία καὶ Ἡδυπάθεια καλοῦνται, καὶ
ἐντεῦθεν κελεύει συντόμως ἀπαλλάττεσθαι, καὶ μὴ πιστεύειν μηδὲ
ταύταις μηδέν. Ὡς δ' ἂν πρὸς τὴν Ψευδοπαιδείαν ἀφίκωνται,
κελεύει αὐτοῖς χρόνον τινὰ ἐνδιατρίψαι, καὶ λαβεῖν ὅ,τ' ἂν βούλων-
ται παρ' αὐτῆς, ὡσπερ ἐφόδιον· εἶτα ἐντεῦθεν ἀπιέναι πρὸς τὴν
ἀληθινὴν Παιδείαν συντόμως. Ταῦτ' ἐστίν, ἃ προστάσσει τὸ Δαι-
μόνιον. Ὅστις τοίνυν παρ' αὐτά τι ποιῆ, ἢ παρακούει, ἀπόλλυται
κακὸς κακῶς.

Ὁ μὲν δὴ μῦθος ὧ Ξένοι, ὁ ἐν τῷ πίνακι, τοιοῦτος ἡμῖν ἐστίν.
Εἰ δὲ δεῖ τι προσπυθέσθαι περὶ ἐκάστου τούτων, οὐδεὶς φθόνος.
Ἐγὼ γὰρ ἡμῖν φράσω.

Ε. Καλῶς λέγεις (ἔφην) ἐγώ. Ἀλλὰ τί κελεύει αὐτοὺς τὸ Δαι-
μόνιον λαβεῖν παρὰ τῆς Ψευδοπαιδείας;

Π. Ταῦθ' ἃ δοκεῖ εὐχρηστο εἶναι.

Ξ. Ταῦτ' οὖν τίνα ἐστί;

Π. Γράμματα (ἔφην), καὶ τῶν ἄλλων μαθημάτων, ἃ καὶ Πλά-
των φησὶν ὡσανεὶ χαλινοῦ τινος δύναμιν ἔχειν τοῖς νέοις, ἵνα μὴ
εἰς ἕτερα περισπῶνται.

Ξ. Πότερον δὲ ἀνάγκη ταῦτα λαβεῖν, εἰ μέλλει τις ἤξειν πρὸς
τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν, ἢ οὐ;

Π. Ἀνάγκη μὲν οὐδεμία (ἔφην)· χρήσιμα μέντοι ἐστί. Πρὸς δὲ
τὸ βελτίους γενέσθαι οὐδὲν συμβάλλεται ταῦτα.

Ξ. Οὐδὲν ἄρα λέγεις ταῦτα χρήσιμα εἶναι πρὸς τὸ βελτίους
γενέσθαι ἄνδρας;

Π. Οὐδέν· ἐστὶ γὰρ καὶ ἄνευ τούτων βελτίους γενέσθαι· ὅμως
δὲ οὐκ ἄχρηστο κάκεινά ἐστίν. Ὡς γὰρ δι' ἐρμηνείας συμβάλλο-
μεν τὰ λεγόμενά ποτε, ὅμως μὲν τοί γε οὐκ ἄχρηστον ἦν καὶ
ἡμᾶς αὐτοὺς τὴν φωνὴν ἀκριβεστέραν ἔχειν, ἂν τι συνήκαμεν, οὕτω
καὶ ἄνευ τούτων τῶν μαθημάτων οὐδὲν κωλύσει γενέσθαι.

Ε. Πότερον οὐδὲν παρέχουσιν οὗτοι οἱ μαθηματικοί, πρὸς τὸ βελτίους γενέσθαι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων;

Π. Πῶς μέλλουσι προέχειν, ἐπειδὴν φαίνονται ἠπατημένοι περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν ὡσπερ καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ἔτι κατεχόμενοι ὑπὸ πάσης κακίας; οὐδὲν γὰρ κωλύει, εἰδέναι μὲν γράμματα, καὶ κατέχειν τὰ μαθήματα πάντα, ὁμοίως δὲ μέθυσον καὶ ἀκρατῆ εἶναι καὶ φιλάργυρον, καὶ ἄδικον, καὶ προδότην, καὶ τὸ πέρασ ἀφρονα.

Ε. Ἀμέλει πολλοὺς τοιούτους ἐστὶν ἰδεῖν.

Π. Πῶς οὖν οὗτοι προέχουσιν (ἔφη) εἰς τὸ βελτίους ἀνδρας γενέσθαι, ἔνεκα τούτων τῶν μαθημάτων;

Ε. Οὐδαμῶς φαίνεται ἐκ τούτου τοῦ λόγου. Ἀλλὰ τί ἐστὶν (ἔφην ἐγὼ) τὸ αἷτιον, ὅτι ἐν τῷ δευτέρῳ περιβόλῳ διατρίβουσιν, ὡσπερ ἐγγίζοντες πρὸς τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν;

Π. Κὰ τί τοῦτο ὠφελεῖ αὐτοὺς (ἔφη); ὅτε πολλάκις ἐστὶν ἰδεῖν παραγινομένους ἐκ τοῦ πρώτου περιβόλου ἀπὸ τῆς Ἀκρασίας, καὶ τῆς ἄλλης Κακίας, εἰς τὸν τρίτον περιβόλον, πρὸς τὴν Παιδείαν τὴν ἀληθινὴν, οἱ τούτους τοὺς μαθηματικούς παραλλάττουσιν. Ὡστε, πῶς ἔτι προέχουσιν; ἄρα ἢ ἀκινήτεροι, ἢ δυσμαθέστεροί εἰσι.

Ε. Πῶς (ἔφην ἐγὼ) τοῦτο;

Π. Ὅτι οἱ ἐν τῷ δευτέρῳ περιβόλῳ, εἰ μὴδὲν ἄλλο, προσποιουῦνται γὰρ ἐπίστασθαι ὃ οὐκ οἶδασιν. Ἔως δ' ἂν ἔχουσι ταύτην τὴν δόξαν, ἀκινήτους αὐτοὺς ἀνάγκη εἶναι πρὸς τὸ ὁρμᾶν πρὸς τὴν ἀληθινὴν Παιδείαν. Εἶτα τὸ ἕτερον οὐχ ὄραξ, ὅτι καὶ αἱ Δόξαι ἐκ τοῦ πρώτου περιβόλου εἰσπορεύονται πρὸς αὐτοὺς ὁμοίως; Ὡστε οὐθὲν οὗτοι ἐκείνων βελτίους εἰσὶν, ἐὰν μὴ καὶ τούτοις συνῆ Μεταμέλεια, καὶ πεισθῶσιν, ὅτι οὐ Παιδείαν ἔχουσιν, ἀλλὰ Ψευδοπαιδείαν, δι' ἣν ἀπατῶνται. Οὕτω δὲ διακείμενοι, οὐκ ἂν ποτε σωθεῖεν. Καὶ ὑμεῖς τοίνυν, ὦ ξένοι (ἔφη), ἐὰν μὴ οὕτω ποιῆτε, καὶ ἐνδιατρίβητε τοῖς λεγομένοις, μέχρις ἂν ἔξιν λαθεῖν. Ἀλλὰ περὶ τῶν

αὐτῶν πολλάκις δεῖ ἐπισκοπεῖν καὶ μὴ διαλείπειν· τὰ δὲ ἄλλα πά-
 ρερῶα ἠγήσασθαι. Εἰ δὲ μὴ, οὐδὲν ὄφελος ἔσται ὑμῖν ὧν νῦν ἀκούετε.

Ε. Ποιήσωμεν. Τοῦτο δὲ ἐξήγησαι, πῶς οὐκ ἔστιν ἀγαθὰ, ὅσα
 λαμβάνουσιν οἱ ἄνθρωποι παρὰ τῆς Τύχης; οἷον τὸ ζῆν, τὸ υἰγιαί-
 νειν, τὸ πλουτεῖν, τὸ εὐδοξεῖν, τὸ τέκνα ἔχειν, τὸ νικᾶν, καὶ τὰ
 λοιπὰ ὅσα τούτοις παραπλήσια; ἢ πάλιν, τὰ ἐναντία πῶς οὐκ ἔστι
 κακὰ; Πάνυ γὰρ ὑμῖν παράδοξον καὶ ἄπιστον δοκεῖ τὸ λεγόμενον.

Π. Ἄγε τοίνυν, πειρῶ (ἔφη) ἀποκρίνασθαι τὸ φαινόμενον, περὶ
 ὧν ἂν σε ἐρωτῶ.

Ε. Ἀλλὰ ποιήσω τοῦτο (ἔφη ἐγώ).

Π. Πότερον οὖν, κἂν κακῶς τις ζῆ, ἀγαθὸν ἐκεῖνο τὸ ζῆν;

Ε. Οὐ μοι δοκεῖ, ἀλλὰ κακόν (ἔφη ἐγώ).

Π. Πῶς οὖν ἀγαθόν ἐστι τὸ ζῆν (ἔφη), εἴπερ τούτῳ ἐστὶ κακόν;

Ε. Ὅτι τοῖς μὲν κακῶς ζῶσι, κακόν μοι δοκεῖ εἶναι· τοῖς δὲ
 καλῶς, ἀγαθόν.

Π. Καὶ κακόν ἄρα λέγεις τὸ ζῆν, καὶ ἀγαθόν εἶναι;

Ε. Ἐγώ γε.

Π. Μὴ οὖν ἀπιθάνως λέγε. Ἀδύνατον γὰρ, τὸ αὐτὸ πρᾶγμα καὶ
 κακόν καὶ ἀγαθόν εἶναι. Οὕτω γὰρ καὶ ὠφέλιμον καὶ βλαβερὸν
 ἂν εἴη, καὶ αἰρετόν καὶ φευκτὸν ἅμα αἰεῖ.

Ε. Ἀπίθανον μὲν ἀλλὰ πῶς οὐκ, εἰ τὸ κακῶς ζῆν, ὃ ἂν υπάρ-
 χῃ, κακόν τι ὑπάρχει αὐτῷ, κακόν αὐτῷ τὸ ζῆν ἐστίν;

Π. Ἀλλ' οὐ τὸ αὐτὸ (ἔφη) ὑπάρχει τὸ ζῆν τῷ κακῶς ζῆν. Ἢ
 οὐ σοι φαίνεται;

Ε. Ἀμέλει οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ τὸ αὐτὸ εἶναι.

Π. Τὸ κακῶς τοίνυν ζῆν, κακόν ἐστὶ· τὸ δὲ ζῆν, οὐ κακόν ἐστίν·
 ἐπεὶ, εἰ ἦν κακόν, τοῖς ζῶσι καλῶς κακόν δὴ ὑπῆρχεν, ἐπεὶ τὸ ζῆν
 αὐτοῖς ὑπῆρχεν, ὅπερ ἐστὶ κακόν.

Ε. Ἀληθῆ μοι δοκεῖς λέγειν.

Π. Ἐπὶ τοίνυν ἀμφοτέροις συμβαίνει τὸ ζῆν, καὶ τοῖς κακῶς

ζῶσι, καὶ τῆς καλῶς, οὐκ ἂν εἴη οὔτε ἀγαθὸν εἶναι τὸ ζῆν, οὔτε κακόν· ὥσπερ οὐδὲ τὸ τέμνειν καὶ καίειν, ἐν ταῖς ἀρρώστουσίν ἐς νοσερὸν καὶ ὑγιεινόν, ἀλλὰ τὸ πῶς τέμνειν καὶ καίειν· οὐκοῦν οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ ζῆν.

Ξ. Ἔστι ταῦτα.

Π. Σὺ τοίνυν οὕτω θεώρησον· Πότερον ἂν βούλοιο ζῆν κακῶς, ἢ ἀποθανεῖν καλῶς καὶ ἀνδρείως;

Ξ. Ἀποθανεῖν ἔγωγε καλῶς.

Π. Οὐκοῦν οὐδὲ τὸ ἀποθανεῖν κακόν ἐστιν, εἴπερ αἰρετώτερόν ἐστι πολλάκις τὸ ἀποθανεῖν τοῦ ζῆν.

Ξ. Ἔστι ταῦτα.

Π. Οὐκοῦν ὁ αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τοῦ ὑγιαίνειν καὶ νοσεῖν. Πολλάκις γὰρ οὐ συμφέρει ὑγιαίνειν, ἀλλὰ τὸνναντίον, ὅταν ἡ περίστασις τοιαύτη.

Ξ. Ἀληθῆ λέγεις.

Π. Ἄγε δὴ, σκεψώμεθα καὶ περὶ τοῦ πλουτεῖν οὕτως· εἴγε θεωρεῖν ἐστιν (ὡς πολλάκις ἐστιν ἰδεῖν) ὑπάρχοντά τινι πλοῦτον κακῶς δὲ ζῶντα τοῦτον καὶ ἀθλίως.

Ξ. Νῆ Δία πολλοὺς γε.

Π. Οὐκοῦν οὐδὲν τούτοις ὁ πλοῦτος βοηθεῖ εἰς τὸ ζῆν καλῶς;

Ξ. Φαίνεται· αὐτοὶ γὰρ φαῦλοί εἰσιν.

Π. Οὐκοῦν τὸ σπουδαίους εἶναι, οὐχ' ὁ πλοῦτος ποιεῖ, ἀλλὰ ἡ Παιδεία.

Ξ. Εἰκὸς γε, ἐκ τούτου ἄρα τοῦ λόγου.

Π. Ποῦ δὲ ὁ πλοῦτος ἀγαθόν ἐστιν, εἴπερ οὐ βοηθεῖ τοῖς ἔχουσιν αὐτὸν, εἰς τὸ βελτίους εἶναι;

Ξ. Φαίνεται.

Π. Οὕτως οὐδὲ συμφέρει ἄρα ἐνίοις πλουτεῖν, ὅταν μὴ ἐπίστωνται τῷ πλούτῳ χρῆσθαι.

Ξ. Δοκεῖ μοι.

Π. Πῶς οὖν τοῦτο ἂν τις κρίνειεν ἀγαθὸν εἶναι, ὃ πολλάκις οὐ συμφέρει ὑπάρχειν;

Ξ. Οὐδαμῶς.

Π. Οὐκοῦν εἰ μὲν τις ἐπίσταται πλοῦτῳ χρῆσθαι καλῶς καὶ ἐμπείρωσ, εὖ βιώσεται· εἰ δὲ μὴ, κακῶς.

Ξ. Ἀληθέστατά μοι δοκεῖς τοῦτο λέγειν.

Π. Καὶ τὸ σύνολον δὲ, τὸ τιμᾶν ταῦτα ὡς ἀγαθὰ ὄντα, ἢ ἀτιμᾶζειν ὡς κακά, τοῦτο δ' ἔστι τὸ ταραττον τοὺς ἀνθρώπους καὶ βλάπτειν, ὅταν τιμῶνται τε, καὶ οἴωνται διὰ τούτων μόνον εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν· καὶ πάνθ' ἐπομένως πράττωσιν ἕνεκα τούτων, καὶ τὰ ἀσεβέστατα δοκοῦντα εἶναι. Ταῦτα δὲ πάσχουσι διὰ τὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἄγνοιαν. Ἄγνοοῦσι γὰρ, ὅτι οὐ γίνεται ἐκ κακῶν ἀγαθόν. Πλοῦτον δὲ ἔστι πολλοὺς κτησαμένους ἰδεῖν ἐκ κακῶν καὶ αἰσχυρῶν ἔργων, οἷον λέγω ἐκ τοῦ προδιδόναι καὶ ληΐζεσθαι, καὶ ἀνδροφονεῖν, καὶ συκοφαντεῖν, καὶ ἀποστερεῖν, καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν καὶ μοχθηρῶν.

Ξ. Ἔστι ταῦτα.

Π. Εἰ τοίνυν γίνεται ἐκ κακοῦ ἀγαθὸν μὴθὲν, ὥσπερ εἰκός· πλοῦτος δὲ γίνεται ἐκ κακῶν ἔργων· ἀνάγκη μὴ εἶναι ἀγαθὸν τὸν πλοῦτον.

Ξ. Συμβαίνει οὕτως ἐκ τούτου τοῦ λόγου.

Π. Ἄλλ' οὐδὲ τὸ φρονεῖν γε οὐδὲ δικαιοπραγεῖν οὐκ ἔστι κτήσασθαι ἐκ κακῶν ἔργων· ὡσαύτως δὲ οὐδὲ τὸ ἀδικεῖν καὶ ἀφρονεῖν, ἐκ καλῶν ἔργων· οὐδὲ ὑπάρχειν ἅμα τῷ αὐτῷ δύνανται. Πλοῦτον δὲ, καὶ δόξαν, καὶ τὸ νικᾶν, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα τούτοις παραπλήσια, οὐδὲν κωλύει ὑπάρχειν τινὶ ἅμα μετὰ κακίας πολλῆς. Ὡστε οὐκ ἂν εἴη ταῦτα ἀγαθὰ οὐδὲ κακά· ἀλλὰ τὸ φρονεῖν μόνον ἀγαθόν, τὸ δὲ ἀφρονεῖν κακόν.

Ξ. Ἰκανῶς μοι δοκεῖς λέγειν (ἔφην).

de... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

(cap)

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

ΕΠΙΤΗΔΕΥΣΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ